

1 Í upphafi var Orðið, og Orðið var hjá Guði, og Orðið var Guð. **2** Hann var í upphafi hjá Guði. **3** Allir hlutir urðu fyrir hann, án hans varð ekki neitt, sem til er. **4** Í honum var líf, og lífið var ljós manna. **5** Ljosið skín í myrkrinu, og myrkrið tók ekki á móti því. **6** Maður kom fram, sendur af Guði. Hann hét Jóhannes. **7** Hann kom til vitnisburðar, til að vitna um ljosið, svo að allir skyldu trúa fyrir hann. **8** Ekki var hann ljosið, hann kom til að vitna um ljosið. **9** Hið sanna ljós, sem upplýsir hvern mann, kom nú í heiminn. **10** Hann var í heiminum, og heimurinn var orðinn til fyrir hann, en heimurinn þekkti hann ekki. **11** Hann kom til eignar sinnar, en hans eigin menn tóku ekki við honum. **12** En öllum þeim, sem tóku við honum, gaf hann rétt til að verða Guðs börn, þeim, er trúa á nafn hans. **13** Þeir eru ekki af blóði bornir, ekki að holds vild né manns vilja, heldur af Guði fæddir. **14** Og Orðið varð hold, hann bjó með oss, fullur náðar og sannleika, og vér sáum dýrð hans, dýrð, sem sonurinn eini á frá föðurnum. **15** Jóhannes vitnar um hann og hrópar: "Þetta er sá sem ég átti við, þegar ég sagði: Sá sem kemur eftir mig, var á undan mér, enda fyrri en ég." **16** Af gnægð hans höfum vér allir þegið, náð á náð ofan. **17** Lögmálið var gefið fyrir Móse, en náðin og sannleikurinn kom fyrir Jesú Krist. **18** Enginn hefur nokkurn tíma séð Guð. Sonurinn eini, Guð, sem er í faðmi föðurins, hann hefur birt hann. **19** Þessi er vitnisburður Jóhannesar, þegar Gyðingar sendu til hans presta og levíta frá Jerúsalem að spyrja hann: "Hver ert þú?" **20** Hann svaraði ótvírætt og játaði: "Ekki er ég Kristur." **21** Þeir spurðu hann: "Hvað þá? Ertu Elía?" Hann svarar: "Ekki er ég hann." "Ertu spámaðurinn?" Hann kvað nei við. **22** Þá sögðu þeir við hann: "Hver ertu? Vér verðum að svara þeim, er sendu oss. Hvað segir þú um sjálfan þig?" **23** Hann sagði: "Ég er rödd hrópanda í eyðimörk: Gjörði beinan veg Drottins, eins og Jesaja spámaður segir." **24** Sendir voru menn af flokki farísea. **25** Þeir spurðu hann: "Hvers vegna skírir þú, fyrst þú ert hvorki Kristur, Elía né spámaðurinn?" **26** Jóhannes svaraði: "Ég skíri með vatni. Mitt á meðal yðar stendur sá, sem þér þekkið ekki, **27** hann, sem kemur

eftir mig, og skópveng hans er ég ekki verður að leysa." **28** Þetta bar við í Betaníu, handan Jórdanar, þar sem Jóhannes var að skíra. **29** Daginn eftir sér hann Jesú koma til sín og segir: "Sjá, Guðs lamb, sem ber synd heimsins. **30** Þar er sá er ég sagði um: „Eftir mig kemur maður, sem var á undan mér, því hann er fyrri en ég.“ **31** Sjálfur þekkti ég hann ekki. En til þess kom ég og skíri með vatni, að hann opinberist Ísrael." **32** Og Jóhannes vitnaði: "Ég sá andann koma af himni ofan eins og dúfu, og hann nam staðar yfir honum. **33** Sjálfur þekkti ég hann ekki, en sá er sendi mig að skíra með vatni, sagði mér: „Sá sem þú sérð andann koma yfir og nema staðar á, hann er sá sem skírir með heilögum anda.“ **34** Þetta sá ég, og ég vitna, að hann er sonur Guðs." **35** Daginn eftir var Jóhannes þar aftur staddur og tveir lærisveinar hans. **36** Hann sér Jesú á gangi og segir: "Sjá, Guðs lamb." **37** Lærisveinar hans tveir heyrðu orð hans og fóru á eftir Jesú. **38** Jesús sneri sér við, sá þá koma á eftir sér og sagði við þá: "Hvers leitið þið?" Þeir svara: "Rabbí (það þýðir meistari), hvar dvelst þú?" **39** Hann segir: "Komið og sjáið." Þeir komu og sáu, hvar hann dvaldist, og voru hjá honum þann dag. Þetta var síðdegis. **40** Annar þessara tveggja, sem heyrðu orð Jóhannesar og fóru á eftir Jesú, var Andrés, bróðir Símonar Péturs. **41** Hann finnur fyrst bróður sinn, Símon, og segir við hann: "Við höfum fundið Messías!" (Messías þýðir Kristur, Hinn smurði.) **42** Hann fór með hann til Jesú. Jesús horfði á hann og sagði: "Þú ert Símon Jóhannesson, þú skalt heita Kefas" (Pétur, það þýðir klettur). **43** Næsta dag hugðist Jesús fara til Galíleu. Hann hitti þá Filippus og sagði við hann: "Fylg þú mér!" **44** Filippus var frá Betsáídu, sömu borg og Andrés og Pétur. **45** Filippus fann Natanael og sagði við hann: "Vér höfum fundið þann, sem Móse skrifar um í lögmálinu og spámennirnir, Jesú frá Nasaret, son Jósefs." **46** Natanael sagði: "Getur nokkuð gott komið frá Nasaret?" Filippus svaraði: "Kom þú og sjá." **47** Jesús sá Natanael koma til sín og sagði við hann: "Hér er sannur Ísraelíti, sem engin svik eru í." **48** Natanael spyr: "Hvaðan þekkir þú mig?" Jesús svarar: "Ég sá þig undir fíkjutrénu, áður en Filippus kallaði á þig." **49** Þá segir Natanael: "Rabbí, þú ert sonur Guðs, þú ert konungur Ísraels." **50** Jesús spyr hann: "Trúir þú,

af því að ég sagði við þig: „Ég sá þig undir fíkjutrénu“? Þú munt sjá það, sem þessu er meira." **51** Og hann segir við hann: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Þér munuð sjá himininn opinn og engla Guðs stíga upp og stíga niður yfir Mannssoninn."

2

1 Á þriðja degi var brúðkaup í Kana í Galíleu. Móðir Jesú var þar. **2** Jesú var og boðið til brúðkaupsins og lærisveinum hans. **3** En er vín þraut segir móðir Jesú við hann: "Þeir hafa ekki vín." **4** Jesús svarar: "Hvað varðar það mig og þig, kona? Minn tími er ekki enn kominn." **5** Móðir hans sagði þá við þjónana: "Gjörið það, sem hann kann að segja yður." **6** Nú voru þar sex vatnsker úr steini samkvæmt reglum Gyðinga um hreinsun, og tók hvert þeirra tvo mæla eða þrjá. **7** Jesús segir við þá: "Fyllið kerin vatni." Þeir fylltu þau á barma. **8** Síðan segir hann: "Ausið nú af og færið veislustjóra." Þeir gjörðu svo. **9** Veislustjóri bragðaði vatnið, sem var orðið vín, og vissi ekki, hvaðan það var, en þjónarnir, sem vatnið höfðu ausið, vissu það. Þá kallaði veislustjóri á brúðgumann **10** og sagði: "Allir menn bera fyrst fram góða vínið og síðan hið lakara, er menn gjörast ölvaðir. Þú hefur geymt góða vínið þar til nú." **11** Þetta fyrsta tákn sitt gjörði Jesús í Kana í Galíleu og opinberaði dýrð sína, og lærisveinar hans trúðu á hann. **12** Eftir þetta fór hann ofan til Kapernaum ásamt móður sinni, bræðrum og lærisveinum. Þar voru þau nokkra daga. **13** Nú fóru páskar Gyðinga í hönd, og Jesús hélt upp til Jerúsalem. **14** Þar sá hann í helgidóminum þá, er seldu naut, sauði og dúfur, og víxlarana, sem sátu þar. **15** Þá gjörði hann sér svipu úr köðlum og rak alla út úr helgidóminum, líka sauðina og nautin. Hann steypiti niður peningum víxlaranna og hratt um borðum þeirra, **16** og við dúfnasalana sagði hann: "Burt með þetta héðan. Gjörið ekki hús föður míns að sölubúð." **17** Lærisveinum hans kom í hug, að ritað er: "Vandlæting vegna húss þíns mun tæra mig upp." **18** Gyðingar sögðu þá við hann: "Hvaða tákn getur þú sýnt oss um það, að þú megir gjöra þetta?" **19** Jesús svaraði þeim: "Brjótið þetta musteri, og ég skal reisa það á þrem dögum." **20** Þá sögðu

Gyðingar: "Þetta musteri hefur verið fjörutíu og sex ár í smíðum, og þú ætlar að reisa það á þrem dögum!" **21** En hann var að tala um musteri líkama síns. **22** Þegar hann var risinn upp frá dauðum, minntust lærisveinar hans, að hann hafði sagt þetta, og trúðu ritningunni og orðinu, sem Jesús hafði talað. **23** Meðan hann var í Jerúsalem á páskahátíðinni, fóru margir að trúa á nafn hans, því þeir sáu þau tákn, sem hann gjörði. **24** En Jesús gaf þeim ekki trúnað sinn, því hann þekkti alla. **25** Hann þurfti þess ekki, að neinn bæri öðrum manni vitni; hann vissi sjálfur, hvað í manni býr.

3

1 Maður hét Nikódemus, af flokki farísea, ráðsherra meðal Gyðinga. **2** Hann kom til Jesú um nótt og sagði við hann: "Rabbí, vér vitum, að þú ert lærifaðir kominn frá Guði. Enginn getur gjört þessi tákn, sem þú gjörir, nema Guð sé með honum." **3** Jesús svaraði honum: "Sannlega, sannlega segi ég þér: Enginn getur séð Guðs ríki, nema hann fæðist að nýju." **4** Nikódemus segir við hann: "Hvernig getur maður fæðst, þegar hann er orðinn gamall? Skyldi hann geta komist aftur í líf móður sinnar og fæðst?" **5** Jesús svaraði: "Sannlega, sannlega segi ég þér: Enginn getur komist inn í Guðs ríki, nema hann fæðist af vatni og anda. **6** Það sem af holdinu fæðist, er hold, en það sem af andanum fæðist, er andi. **7** Undrast eigi, að ég segi við þig: Yður ber að fæðast að nýju. **8** Vindurinn blæs þar sem hann vill, og þú heyrir þyt hans. Samt veistu ekki, hvaðan hann kemur né hvert hann fer. Svo er um þann, sem af andanum er fæddur." **9** Þá spurði Nikódemus: "Hvernig má þetta verða?" **10** Jesús svaraði honum: "Þú ert lærifaðir í Ísrael og veist ekki þetta? **11** Sannlega, sannlega segi ég þér: Vér tölum um það, sem vér þekkjum, og vitnum um það, sem vér höfum séð, en þér takið ekki á móti vitnisburði vorum. **12** Ef þér trúið eigi, þegar ég ræði við yður jarðnesk efni, hvernig skylduð þér þá trúa, er ég ræði við yður um hin himnesku? **13** Enginn hefur stigið upp til himins, nema sá er steig niður frá himni, Mannssonurinn. **14** Og eins og Móse hóf upp höggorminn í eyðimörkinni, þannig á Mannssonurinn að verða upp hafinn, **15** svo að hver sem trúir hafi eilíft líf í honum. **16** Því svo elskaði Guð heiminn, að

hann gaf son sinn eingetinn, til þess að hver sem á hann trúir glatist ekki, heldur hafi eilíft líf. **17** Guð sendi ekki soninn í heiminn til að dæma heiminn, heldur að heimurinn skyldi frelsast fyrir hann. **18** Sá sem trúir á hann, dæmist ekki. Sá sem trúir ekki, er þegar dæmdur, því að hann hefur ekki trúað á nafn Guðs sonarins eina. **19** En þessi er dómurinn: Ljósið er komið í heiminn, en menn elskuðu myrkrið fremur en ljósið, því að verk þeirra voru vond. **20** Hver sem illt gjörir hatar ljósið og kemur ekki til ljóssins, svo að verk hans verði ekki uppvis. **21** En sá sem iðkar sannleikann kemur til ljóssins, svo að augljóst verði, að verk hans eru í Guði gjörð." **22** Eftir þetta fór Jesús og lærisveinar hans út í Júdeuhérað. Þar dvaldist hann með þeim og skírði. **23** Jóhannes var líka að skíra í Aínon nálægt Salím, en þar var mikið vatn. Menn komu þangað og létu skírast. **24** Þá var ekki enn búíð að varpa Jóhannesi í fangelsi. **25** Nú varð deila um hreinsun milli lærisveina Jóhannesar og Gyðings eins. **26** Þeir komu til Jóhannesar og sögðu við hann: "Rabbí, sá sem var hjá þér handan við Jórdan og þú barst vitni um, hann er að skíra, og allir koma til hans." **27** Jóhannes svaraði þeim: "Enginn getur tekið neitt, nema honum sé gefið það af himni. **28** Þér getið sjálfir vitnað um, að ég sagði: 'Ég er ekki Kristur, heldur er ég sendur á undan honum.'" **29** Sá er brúðguminn, sem á brúðina, en vinur brúðgumans, sem stendur hjá og hlýðir á hann, gleðst mjög við rödd hans. Þessi gleði er nú mín að fullu. **30** Hann á að vaxa, en ég að minnka. **31** Sá sem kemur að ofan, er yfir öllum. Sá sem er af jörðu, hann er af jörðu og talar af jörðu. Sá sem kemur af himni, er yfir öllum **32** og vitnar um það, sem hann hefur séð og heyrt, og enginn tekur á móti vitnisburði hans. **33** En sá sem hefur tekið á móti vitnisburði hans, hefur staðfest, að Guð sé sannorður. **34** Sá sem Guð sendi, talar Guðs orð, því ómælt gefur Guð andann. **35** Faðirinn elskar soninn og hefur lagt allt í hönd honum. **36** Sá sem trúir á soninn, hefur eilíft líf, en sá sem óhlýðnast syninum, mun ekki sjá líf, heldur varir reiði Guðs yfir honum."

4

1 Er Jesús varð þess vís, að farísear hefðu heyrt, að hann fengi fleiri

lærisveina og skírði fleiri en Jóhannes, **2** _ reyndar skírði Jesús ekki sjálfur, heldur lærisveinar hans **3** þá hvarf hann brott úr Júdeu og hélt aftur til Galíleu. **4** Hann varð að fara um Samaría. **5** Nú kemur hann til borgar í Samaría, er Síkar heitir, nálægt þeirri landspildu, sem Jakob gaf Jósef syni sínum. **6** Þar var Jakobsbrunnur. Jesús var vegmóður, og settist hann þarna við brunninn. Þetta var um hádegisbil. **7** Samversk kona kemur að sækja vatn. Jesús segir við hana: "Gef mér að drekka." **8** En lærisveinar hans höfðu farið inn í borgina að kaupa vistir. **9** Þá segir samverska konan við hann: "Hverju sætir, að þú, sem ert Gyðingur, biður mig um að drekka, samverska konu?" [En Gyðingar hafa ekki samneyti við Samverja.] **10** Jesús svaraði henni: "Ef þú þekktir gjöf Guðs og vissir, hver sá er, sem segir við þig: ‚Gef mér að drekka,‘ þá myndir þú biðja hann, og hann gæfi þér lifandi vatn." **11** Hún segir við hann: "Herra, þú hefur enga skjólu að ausa með, og brunnurinn er djúpur. Hvaðan hefur þú þetta lifandi vatn?" **12** Ertu meiri en Jakob forfaðir vor, sem gaf oss brunninn og drakk sjálfur úr honum og synir hans og fénaður?" **13** Jesús svaraði: "Hvern sem drekkur af þessu vatni mun aftur þyrsta, **14** en hvern sem drekkur af vatninu, er ég gef honum, mun aldrei þyrsta að eilífu. Því vatnið, sem ég gef honum, verður í honum að lind, sem streymir fram til eilífs lífs." **15** Þá segir konan við hann: "Herra, gef mér þetta vatn, svo að mig þyrsti ekki og ég þurfi ekki að fara hingað að ausa." **16** Hann segir við hana: "Farðu, kallaðu á manninn þinn, og komdu hingað." **17** Konan svaraði: "Ég á engan mann." Jesús segir við hana: "Rétt er það, að þú eigir engan mann, **18** því þú hefur átt fimm menn, og sá sem þú átt nú, er ekki þinn maður. Þetta sagðir þú satt." **19** Konan segir við hann: "Herra, nú sé ég, að þú ert spámaður. **20** Feður vorir hafa tilbeðið Guð á þessu fjalli, en þér segið, að í Jerúsalem sé sá staður, þar sem tilbiðja skuli." **21** Jesús segir við hana: "Trú þú mér, kona. Sú stund kemur, að þér munuð hvorki tilbiðja föðurinn á þessu fjalli né í Jerúsalem. **22** Þér tilbiðjið það, sem þér þekkið ekki. Vér tilbiðjum það, sem vér þekkjum, því hjálpraðið kemur frá Gyðingum. **23** En sú stund kemur, já, hún er nú komin, er hinir sönnu tilbiðjendur munu tilbiðja föðurinn í anda og sannleika. Faðirinn leitar slíkra, er þannig tilbiðja hann. **24** Guð er andi, og þeir, sem tilbiðja hann, eiga að tilbiðja í anda og

sannleika." **25** Konan segir við hann: "Ég veit, að Messías kemur _ það er Kristur. Þegar hann kemur, mun hann kunngjöra oss allt." **26** Jesús segir við hana: "Ég er hann, ég sem við þig tala." **27** Í sama bili komu lærisveinar hans og furðuðu sig á því, að hann var að tala við konu. Þó sagði enginn: "Hvað viltu?" eða: "Hvað ertu að tala við hana?" **28** Nú skildi konan eftir skjólu sína, fór inn í borgina og sagði við menn: **29** "Komið og sjáið mann, er sagði mér allt, sem ég hef gjört. Skyldi hann vera Kristur?" **30** Þeir fóru úr borginni og komu til hans. **31** Meðan þessu fór fram, báðu lærisveinarnir hann: "Rabbí, fá þér að eta." **32** Hann svaraði þeim: "Ég hef mat að eta, sem þér vitið ekki um." **33** Þá sögðu lærisveinarnir sín á milli: "Skyldi nokkur hafa fært honum að eta?" **34** Jesús sagði við þá: "Minn matur er að gjöra vilja þess, sem sendi mig, og fullna verk hans. **35** Segið þér ekki: Enn eru fjórir mánuðir, þá kemur uppskeran? En ég segi yður: Lítið upp og horfið á akrana, þeir eru hvítir til uppskeru. **36** Sá sem upp sker, tekur þegar laun og safnar ávexti til eilífs lífs, svo að sá gleðjist, er sáir, og með honum hinn, sem upp sker. **37** Hér sannast orðtakið: Einn sáir, og annar sker upp. **38** Ég sendi yður að skera upp það sem þér hafið ekki unnið við. Aðrir hafa erfiðað, en þér eruð gengnir inn í erfiði þeirra." **39** Margir Samverjar úr þessari borg trúðu á hann vegna orða konunnar, sem vitnaði um það, að hann hefði sagt henni allt, sem hún hafði gjört. **40** Þegar því Samverjarnir komu til hans, báðu þeir hann að staldra við hjá sér. Var hann þar um kyrrt tvo daga. **41** Og miklu fleiri tóku trú, þegar þeir heyrðu hann sjálfan. **42** Þeir sögðu við konuna: "Það er ekki lengur sakir orða þinna, að vér trúum, því að vér höfum sjálfir heyrt hann og vitum, að hann er sannarlega frelsari heimsins." **43** Eftir þessa tvo daga fór hann þaðan til Galíleu. **44** En sjálfur hafði Jesús sagt, að spámaður væri ekki metinn í föðurlandi sínu. **45** Þegar hann kom nú til Galíleu, tóku Galíleumenn honum vel, þar eð þeir höfðu séð allt sem hann gjörði á hátíðinni í Jerúsalem, enda höfðu þeir sjálfir sótt hátíðina. **46** Nú kom hann aftur til Kana í Galíleu, þar sem hann hafði gjört vatn að víni. Í Kapernaum var konungsmaður nokkur, sem átti sjúkan son. **47** Þegar hann frétti, að Jesús væri kominn frá Júdeu til Galíleu, fór hann til hans og bað hann að koma niður eftir og lækna son sinn. En hann var

dauðvona. **48** Þá sagði Jesús við hann: "Þér trúði ekki, nema þér sjáið táknið og stórmerki." **49** Konungsmaður bað hann: "Herra, kom þú áður en barnið mitt andast." **50** Jesús svaraði: "Far þú, sonur þinn lifir." Maðurinn trúði því orði, sem Jesús mælti til hans, og fór af stað. **51** En meðan hann var á leiðinni ofan eftir, mættu honum þjónar hans og sögðu, að sonur hans væri á lífi. **52** Hann spurði þá, hvenær honum hefði farið að léttast, og þeir svöruðu: "Í gær upp úr hádegi fór hitinn úr honum." **53** Þá sá faðirinn, að það var á þeirri stundu, þegar Jesús hafði sagt við hann: "Sonur þinn lifir." Og hann tók trú og allt hans heimafólk. **54** Þetta var annað táknið, sem Jesús gjörði, þegar hann kom frá Júdeu til Galíleu.

5

1 Þessu næst var hátíð Gyðinga. Þá fór Jesús upp til Jerúsalem. **2** Við Sauðahliðið í Jerúsalem er laug, sem kallast á hebresku Betesda. Þar eru fimm súlnagöng. **3** Í þeim lá fjöldi sjúkra manna, blindra, haltra og lamaðra [sem biðu hræringar vatnsins. **4** En engill Drottins fór öðru hverju niður í laugina og hrærði vatnið. Sá sem fyrstur fór ofan í eftir hræring vatnsins, varð heill, hvaða sjúkdómur sem þjáði hann.] **5** Þarna var maður nokkur, sem hafði verið sjúkur í þrjátíu og átta ár. **6** Jesús sá hann, þar sem hann lá, og vissi, að hann hafði lengi verið sjúkur. Hann segir við manninn: "Viltu verða heill?" **7** Hinn sjúki svaraði honum: "Herra, ég hef engan til að láta mig í laugina, þegar vatnið hrærist, og meðan ég er að komast, fer annar ofan í á undan mér." **8** Jesús segir við hann: "Statt upp, tak rekkju þína og gakk!" **9** Jafnskjótt varð maðurinn heill, tók rekkju sína og gekk. En þessi dagur var hvíldardagur, **10** og Gyðingarnir sögðu við hinn læknaða: "Í dag er hvíldardagur. Þú mátt ekki bera rekkjuna." **11** Hann svaraði þeim: "Sá sem læknaði mig, sagði við mig: 'Tak rekkju þína og gakk!'" **12** Þeir spurðu hann: "Hver er sá maður, sem sagði þér: 'Tak hana og gakk?'" **13** En læknaði maðurinn vissi ekki, hver hann var, því að Jesús hafði leynst brott, enda var þröng á staðnum. **14** Nokkru síðar hitti Jesús hann í helgidóminum og sagði við hann: "Nú ert þú orðinn heill. Syndga ekki framar, svo að eigi hendi þig annað verra." **15** Maðurinn fór

og sagði Gyðingum, að Jesús væri sá sem læknaði hann. **16** Nú tóku Gyðingar að ofsækja Jesú fyrir það, að hann gjörði þetta á hvíldardegi. **17** En hann svaraði þeim: "Faðir minn starfar til þessarar stundar, og ég starfa einnig." **18** Nú sóttu Gyðingar enn fastar að taka hann af lífi, þar sem hann braut ekki aðeins hvíldardagshelgina, heldur kallaði líka Guð sinn eigin föður og gjörði sjálfan sig þannig Guði jafnan. **19** Þessu svaraði Jesús og sagði við þá: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Ekkert getur sonurinn gjört af sjálfum sér, nema það sem hann sér föðurinn gjöra. Því hvað sem hann gjörir, það gjörir sonurinn einnig. **20** Faðirinn elskar soninn og sýnir honum allt, sem hann gjörir sjálfur. Hann mun sýna honum meiri verk en þessi, svo að þér verðið furðu lostnir. **21** Eins og faðirinn vekur upp dauða og lífgar, þannig lífgar og sonurinn þá, sem hann vill. **22** Enda dæmir faðirinn engan, heldur hefur hann falið syninum allan dóm, **23** svo að allir heiðri soninn eins og þeir heiðra föðurinn. Sá sem heiðrar ekki soninn, heiðrar ekki föðurinn, sem sendi hann. **24** Sannlega, sannlega segi ég yður: Sá sem heyrir orð mitt og trúir þeim, sem sendi mig, hefur eilíft líf og kemur ekki til dóms, heldur er hann stiginn yfir frá dauðanum til lífsins. **25** Sannlega, sannlega segi ég yður: Sú stund kemur og er þegar komin, að hinir dauðu munu heyra raust Guðs sonarins, og þeir, sem heyra, munu lifa. **26** Eins og faðirinn hefur líf í sjálfum sér, þannig hefur hann og veitt syninum að hafa líf í sjálfum sér. **27** Og hann hefur veitt honum vald til að halda dóm, því að hann er Mannssonur. **28** Undrist þetta ekki. Sú stund kemur, þegar allir þeir, sem í gröfunum eru, munu heyra raust hans **29** og ganga fram, þeir, sem gjört hafa hið góða, munu rísa upp til lífsins, en þeir, sem drýgt hafa hið illa, til dómsins. **30** Ég megna eigi að gjöra neitt af sjálfum mér. Ég dæmi samkvæmt því, sem ég heyri, og dómur minn er réttvís, því að ég leita ekki míns vilja, heldur vilja þess, sem sendi mig. **31** Ef ég vitna sjálfur um mig, er vitnisburður minn ekki gildur. **32** Annar er sá sem vitnar um mig, og ég veit, að sá vitnisburður er sannur, sem hann ber mér. **33** Þér hafið sent til Jóhannesar. Hann bar sannleikanum vitni. **34** Ekki þarf ég vitnisburð manns, en ég segi þetta til þess, að þér megið frelsast. **35** Hann var logandi og skínandi lampi. Þér vilduð um stund gleðjast við ljós hans. **36** Ég hef þann vitnisburð, sem er meiri en Jóhannesar, því verkin, sem

faðir minn fékk mér að fullna, verkin, sem ég vinn, bera mér það vitni, að faðirinn hefur sent mig. **37** Faðirinn, sem sendi mig, hann hefur sjálfur vitnað um mig. Þér hafið aldrei heyrt rödd hans né séð ásýnd hans. **38** Og orð hans býr ekki í yður, því að þér trúðið ekki þeim, sem hann sendi. **39** Þér rannsakið ritningarnar, því í þeim hyggist þér eiga eilíft líf. Og það eru þær, sem vitna um mig, **40** en þér viljið ekki koma til mín og öðlast lífið. **41** Ég þigg ekki heiður af mönnum, **42** en ég þekki yður að þér hafið ekki í yður kærleika Guðs. **43** Ég er kominn í nafni föður míns, og þér takið ekki við mér. Ef annar kæmi í sínu eigin nafni, tækjuð þér við honum. **44** Hvernig getið þér trúað, þegar þér þiggið heiður hver af öðrum, en leitið ekki þess heiðurs, sem er frá einum Guði? **45** Ætlið eigi, að ég muni ákæra yður fyrir föðurnum. Sá sem ákærir yður, er Móse, og á hann vonið þér. **46** Ef þér tryðuð Móse, munduð þér líka trúa mér, því um mig hefur hann ritað. **47** Fyrst þér trúðið ekki því, sem hann skrifaði, hvernig getið þér þá trúað orðum mínum?"

6

1 Eftir þetta fór Jesús yfir um Galíleuvatn eða Tíberíasvatn. **2** Mikill fjöldi manna fylgdi honum, því þeir sáu þau tákni, er hann gjörði á sjúku fólki. **3** Þá fór Jesús upp á fjallið og settist þar niður með lærisveinum sínum. **4** Þetta var laust fyrir páska, hátíð Gyðinga. **5** Jesús leit upp og sá, að mikill mannfjöldi kom til hans. Hann segir þá við Filippus: "Hvar eigum vér að kaupa brauð, að þessir menn fái að eta?" **6** En þetta sagði hann til að reyna hann, því hann vissi sjálfur, hvað hann ætlaði að gjöra. **7** Filippus svaraði honum: "Brauð fyrir tvö hundruð denara nægðu þeim ekki, svo að hver fengi lítið eitt." **8** Annar lærisveinn hans, Andrés, bróðir Símonar Péturs, segir þá við hann: **9** "Hér er piltur, sem er með fimm byggbrauð og tvo fiska, en hvað er það handa svo mörgum?" **10** Jesús sagði: "Látið fólkið setjast niður." Þarna var gras mikið. Menn settust nú niður, um fimm þúsund karlmenn að tölu. **11** Nú tók Jesús brauðin, gjörði þakkir og skipti þeim út til þeirra, sem þar sátu, og eins af fiskunum, svo mikið sem þeir vildu. **12** Þegar þeir voru mettir, segir hann við lærisveina sína: "Safnið

saman leifunum, svo ekkert spillist." **13** Þeir söfnuðu þeim saman og fylltu tólf körfur með leifum byggbrauðanna fimm, sem af gengu hjá þeim, er neytt höfðu. **14** Þegar menn sáu táknið, sem hann gjörði, sögðu þeir: "Þessi maður er sannarlega spámaðurinn, sem koma skal í heiminn." **15** Jesús vissi nú, að þeir mundu koma og taka hann með valdi til að gjöra hann að konungi, og vék því aftur upp til fjallsins einn síns liðs. **16** Þegar kvöld var komið, fóru lærisveinar hans niður að vatninu, **17** stigu út í bát og lögðu af stað yfir um vatnið til Kapernaum. Myrkur var skollið á, og Jesús var ekki enn kominn til þeirra. **18** Vind gerði hvassan, og tók vatnið að æsast. **19** Þegar þeir höfðu róið hér um bil tuttugu og fimm eða þrjátíu skeiðrúm, sáu þeir Jesú gangandi á vatninu og nálgast bátinn. Þeir urðu hræddir, **20** en hann sagði við þá: "Það er ég, óttist eigi." **21** Þeir vildu þá taka hann í bátinn, en í sömu svifum rann báturinn að landi, þar sem þeir ætluðu að lenda. **22** Daginn eftir sá fólkið, sem eftir var handan vatnsins, að þar hafði ekki verið nema einn bátur og að Jesús hafði ekki stigið í bátinn með lærisveinum sínum, heldur höfðu þeir farið burt einir saman. **23** Aðrir bátar komu frá Tíberías í nánd við staðinn, þar sem þeir höfðu etið brauðið, þegar Drottinn gjörði þakkir. **24** Nú sáu menn, að Jesús var ekki þarna fremur en lærisveinar hans. Þeir stigu því í bátana og komu til Kapernaum í leit að Jesú. **25** Þeir fundu hann hinum megin við vatnið og spurðu hann: "Rabbí, nær komstu hingað?" **26** Jesús svaraði þeim: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Þér leitið mín ekki af því, að þér sáuð táknið, heldur af því, að þér átuð af brauðunum og urðuð mettir. **27** Aflið yður eigi þeirrar fæðu, sem eyðist, heldur þeirrar fæðu, sem varir til eilífs lífs og Mannssonurinn mun gefa yður. Því á hann hefur faðirinn, Guð sjálfur, sett innsigli sitt." **28** Þá sögðu þeir við hann: "Hvað eigum vér að gjöra, svo að vér vinnum verk Guðs?" **29** Jesús svaraði þeim: "Þetta er verk Guðs, að þér trúið á þann, sem hann sendi." **30** Þeir spurðu hann þá: "Hvaða táknið gjörir þú, svo að vér sjáum og trúum þér? Hvað afrekar þú?" **31** Feður vorir átu manna í eyðimörkinni, eins og ritað er: „Brauð af himni gaf hann þeim að eta." **32** Jesús sagði við þá: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Móse gaf yður ekki brauðið af himni, heldur gefur faðir minn yður hið sanna brauð af himni. **33** Brauð Guðs er sá, sem stígur niður af himni

og gefur heiminum líf." **34** Þá sögðu þeir við hann: "Herra, gef oss ætíð þetta brauð." **35** Jesús sagði þeim: "Ég er brauð lífsins. Þann mun ekki hungra, sem til mín kemur, og þann aldrei þyrsta, sem á mig trúir. **36** En ég hef sagt við yður: Þér hafið séð mig og trúið þó ekki. **37** Allt sem faðirinn gefur mér, mun koma til mín, og þann sem kemur til mín, mun ég alls eigi brott reka. **38** Ég er stiginn niður af himni, ekki til að gjöra vilja minn, heldur vilja þess, er sendi mig. **39** En sá er vilji þess, sem sendi mig, að ég glati engu af öllu því, sem hann hefur gefið mér, heldur reisi það upp á efsta degi. **40** Því sá er vilji föður míns, að hver sem sér soninn og trúir á hann, hafi eilíft líf, og ég mun reisa hann upp á efsta degi." **41** Nú kom upp kurr meðal Gyðinga út af því, að hann sagði: "Ég er brauðið, sem niður steig af himni," **42** og þeir sögðu: "Er þetta ekki hann Jesús, sonur Jósefs? Vér þekkjum bæði föður hans og móður. Hvernig getur hann sagt, að hann sé stiginn niður af himni?" **43** Jesús svaraði þeim: "Verið ekki með kurr yðar á meðal. **44** Enginn getur komið til mín, nema faðirinn, sem sendi mig, dragi hann, og ég mun reisa hann upp á efsta degi. **45** Hjá spámönnunum er skrifað: „Þeir munu allir verða af Guði fræddir.“ Hver sem hlýðir á föðurinn og lærir af honum, kemur til mín. **46** Ekki er það svo, að nokkur hafi séð föðurinn. Sá einn, sem er frá Guði, hefur séð föðurinn. **47** Sannlega, sannlega segi ég yður: Sá sem trúir, hefur eilíft líf. **48** Ég er brauð lífsins. **49** Feður yðar átu manna í eyðimörkinni, en þeir dóu. **50** Þetta er brauðið, sem niður stígur af himni. Sá sem etur af því, deyr ekki. **51** Ég er hið lifandi brauð, sem steig niður af himni. Hver sem etur af þessu brauði, mun lifa að eilífu. Og brauðið, sem ég mun gefa, er hold mitt, heiminum til lífs." **52** Nú deildu Gyðingar sín á milli og sögðu: "Hvernig getur þessi maður gefið oss hold sitt að eta?" **53** Þá sagði Jesús við þá: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Ef þér etið ekki hold Mannssonarins og drekkið blóð hans, hafið þér ekki lífið í yður. **54** Sá sem etur hold mitt og drekkur blóð mitt, hefur eilíft líf, og ég reisi hann upp á efsta degi. **55** Hold mitt er sönn fæða, og blóð mitt er sannur drykkur. **56** Sá sem etur hold mitt og drekkur blóð mitt, er í mér og ég í honum. **57** Eins og hinn lifandi faðir sendi mig og ég lifi fyrir föðurinn, svo mun sá

lifa fyrir mig, sem mig etur. **58** Þetta er það brauð, sem niður steig af himni. Það er ekki eins og brauðið, sem feðurnir átu og dóu. Sá sem etur þetta brauð, mun lifa að eilífu." **59** Þetta sagði hann, þegar hann var að kenna í samkundunni í Kapernaum. **60** Margir af lærisveinum hans, er á hlýddu, sögðu: "Þung er þessi ræða. Hver getur hlustað á hana?" **61** Jesús vissi með sjálfum sér, að kurr var með lærisveinum hans út af þessu, og sagði við þá: "Hneykslar þetta yður? **62** En ef þér sæjuð Mannssoninn stíga upp þangað, sem hann áður var? **63** Það er andinn, sem lífgar, holdið megnar ekkert. Orðin, sem ég hef talað til yðar, þau eru andi og þau eru líf. **64** En meðal yðar eru nokkrir, sem ekki trúa." Jesús vissi frá upphafi, hverjir þeir voru, sem trúðu ekki, og hver sá var, sem mundi svíkja hann. **65** Og hann bætti við: "Vegna þess sagði ég við yður: Enginn getur komið til mín, nema faðirinn veiti honum það." **66** Upp úr þessu hurfu margir af lærisveinum hans frá og voru ekki framar með honum. **67** Þá sagði Jesús við þá tólf: "Ætlið þér að fara líka?" **68** Símon Pétur svaraði honum: "Herra, til hvers ættum vér að fara? Þú hefur orð eilífs lífs, **69** og vér trúum og vitum, að þú ert hinn heilagi Guðs." **70** Jesús svaraði þeim: "Hef ég eigi sjálfur útvalið yður tólf? Þó er einn yðar djöfull." **71** En hann átti við Júdas Símonarson Ískariots, sem varð til að svíkja hann, einn þeirra tólf.

7

1 Eftir þetta fór Jesús um Galíleu. Hann vildi ekki fara um Júdeu, sökum þess að Gyðingar sátu um líf hans. **2** Nú fór að hátíð Gyðinga, laufskálahátíðin. **3** Þá sögðu bræður hans við hann: "Flyt þig héðan og farðu til Júdeu, til þess að lærisveinar þínir sjái líka verkin þín, sem þú gjörir. **4** Því enginn starfar í leynum, ef hann vill verða alkunnur. Fyrst þú vinnur slík verk, þá opinbera sjálfan þig heiminum." **5** Því jafnvel bræður hans trúðu ekki á hann. **6** Jesús sagði við þá: "Minn tími er ekki enn kominn, en yður hentar allur tími. **7** Heimurinn getur ekki hatað yður. Mig hatar hann, af því ég vitna um hann, að verk hans eru vond. **8** Þér skuluð fara upp eftir á hátíðina. Ég fer ekki til þessarar hátíðar, því minn tími er

ekki enn kominn." **9** Þetta sagði hann þeim og var kyrr í Galíleu. **10** Þegar bræður hans voru farnir upp eftir til hátíðarinnar, fór hann samt líka upp eftir, ekki svo menn vissu, heldur nánast á laun. **11** Gyðingar voru að leita að honum á hátíðinni og spurðu, hvar hann væri. **12** Manna á meðal var margt um hann talað. Sumir sögðu: "Hann er góður," en aðrir sögðu: "Nei, hann leiðir fjöldann í villu." **13** Þó talaði enginn opinskátt um hann af ótta við Gyðinga. **14** Er hátíðin var þegar hálfnuð, fór Jesús upp í helgidóminn og tók að kenna. **15** Gyðingar urðu forviða og sögðu: "Hvernig hefur þessi maður orðið lærður og hefur þó ekki fræðslu notið?" **16** Jesús svaraði þeim: "Kenning mín er ekki mín, heldur hans, er sendi mig. **17** Sá sem vill gjöra vilja hans, mun komast að raun um, hvort kenningin er frá Guði eða ég tala af sjálfum mér. **18** Sá sem talar af sjálfum sér, leitar eigin heiðurs, en sá sem leitar heiðurs þess, er sendi hann, er sannorður og í honum ekkert ranglæti. **19** Gaf Móse yður ekki lögmálið? Samt heldur enginn yðar lögmálið. Hví sitjið þér um líf mitt?" **20** Fólkið ansaði: "Þú ert haldinn illum anda. Hver situr um líf þitt?" **21** Jesús svaraði þeim: "Eitt verk gjörði ég, og þér undrist það allir. **22** Móse gaf yður umskurnina _ hún er að vísu ekki frá Móse, heldur feðrunum _ og þér umskerið mann jafnvel á hvíldardegi. **23** Fyrst maður er umskorinn á hvíldardegi, til þess að lögmál Móse verði ekki brotið, hví reiðist þér mér, að ég gjörði manninn allan heilan á hvíldardegi? **24** Dæmið ekki eftir útliti, dæmið réttlátan dóm." **25** Þá sögðu nokkrir Jerúsalembúar: "Er þetta ekki sá, sem þeir sitja um að lífláta? **26** Og nú er hann að tala á almannafæri, og þeir segja ekkert við hann. Skyldu nú höfðingjarnir hafa komist að raun um, að hann sé Kristur? **27** Nei, vér vitum, hvaðan þessi maður er. Þegar Kristur kemur, veit enginn, hvaðan hann er." **28** Jesús var að kenna í helgidóminum, og nú kallaði hann: "Bæði þekkið þér mig og vitið hvaðan ég er. Þó er ég ekki kominn af sjálfum mér. En sá er sannur, sem sendi mig, og hann þekkið þér ekki. **29** Ég þekki hann, því ég er frá honum og hann sendi mig." **30** Nú ætluðu þeir að grípa hann, en enginn lagði hendur á hann, því stund hans var enn ekki komin. **31** En af alþýðu manna tóku margir að trúá á hann og sögðu: "Mun Kristur gjöra fleiri tákni, þegar hann

kemur, en þessi maður hefur gjört?" **32** Farísear heyrðu, að fólk var að skrafa þetta um hann, og æðstu prestar og farísear sendu þjóna að taka hann höndum. **33** Þá sagði Jesús: "Enn verð ég hjá yður skamma stund, og þá fer ég aftur til þess, sem sendi mig. **34** Þér munuð leita mín og eigi finna. Þér getið ekki komist þangað sem ég er." **35** Þá sögðu Gyðingar sín á milli: "Hvert skyldi hann ætla að fara, svo að vér finnum hann ekki? Hann ætlar þó ekki að fara til Gyðinga, sem dreifðir eru meðal Grikkja og kenna Grikkjum? **36** Hvað var hann að segja: „Þér munuð leita mín og eigi finna, og þér getið ekki komist þangað sem ég er`?" **37** Síðasta daginn, hátíðardaginn mikla, stóð Jesús þar og kallaði: "Ef nokkurn þyrstir, þá komi hann til mín og drekki. **38** Sá sem trúir á mig, _ frá hjarta hans munu renna lækir lifandi vatns, eins og ritningin segir." **39** Þarna átti hann við andann, er þeir skyldu hljóta, sem á hann trúa. Því enn var andinn ekki gefinn, þar eð Jesús var ekki enn dýrlegur orðinn. **40** Þá sögðu nokkrir úr mannfjöldanum, sem hlýddu á þessi orð: "Þessi er sannarlega spámaðurinn." **41** Aðrir mæltu: "Hann er Kristur." En sumir sögðu: "Mundi Kristur þá koma frá Galíleu? **42** Hefur ekki ritningin sagt, að Kristur komi af kyni Davíðs og frá Betlehem, þorpinu þar sem Davíð var?" **43** Þannig greindi menn á um hann. **44** Nokkrir þeirra vildu grípa hann, en þó lagði enginn hendur á hann. **45** Nú komu þjónarnir til æðstu prestanna og faríseanna, sem sögðu við þá: "Hvers vegna komuð þér ekki með hann?" **46** Þjónarnir svöruðu: "Aldrei hefur nokkur maður talað þannig." **47** Þá sögðu farísearnir: "Létuð þér þá einnig leiðast afvega? **48** Ætli nokkur af höfðingjunum hafi farið að trúa á hann, eða þá af faríseum? **49** Þessi almúgi, sem veit ekkert í lögmálinu, hann er bölvapur!" **50** Nikódemus, sem kom til hans fyrrum og var einn af þeim, segir við þá: **51** "Mundi lögmál vort dæma mann, nema hann sé yfirheyrður áður og að því komist, hvað hann hefur aðhafst?" **52** Þeir svöruðu honum: "Ert þú nú líka frá Galíleu? Gáðu að og sjáðu, að enginn spámaður kemur úr Galíleu." **53** [Nú fór hver heim til sín.

1 En Jesús fór til Olíufjallsins. **2** Snemma morguns kom hann aftur í helgidóminn, og allur lýður kom til hans, en hann settist og tók að kenna þeim. **3** Farísear og fræðimenn koma með konu, staðna að hórdómi, létu hana standa mitt á meðal þeirra **4** og sögðu við hann: "Meistari, kona þessi var staðin að verki, þar sem hún var að drýgja hór. **5** Móse bauð oss í lögmálinu að grýta slíkar konur. Hvað segir þú nú?" **6** Þetta sögðu þeir til að reyna hann, svo þeir hefðu eitthvað að ákæra hann fyrir. En Jesús laut niður og skrifaði með fingrinum á jörðina. **7** Og þegar þeir héldu áfram að spyrja hann, rétti hann sig upp og sagði við þá: "Sá yðar, sem syndlaus er, kasti fyrstur steini á hana." **8** Og aftur laut hann niður og skrifaði á jörðina. **9** Þegar þeir heyrðu þetta, fóru þeir burt, einn af öðrum, öldungarnir fyrstir. Jesús var einn eftir, og konan stóð í sömu sporum. **10** Hann rétti sig upp og sagði við hana: "Kona, hvað varð af þeim? Sakfelldi enginn þig?" **11** En hún sagði: "Enginn, herra." Jesús mælti: "Ég sakfelli þig ekki heldur. Far þú. Syndga ekki framar." **12** Nú talaði Jesús aftur til þeirra og sagði: "Ég er ljós heimsins. Sá sem fylgir mér, mun ekki ganga í myrkri, heldur hafa ljós lífsins." **13** Þá sögðu farísear við hann: "Þú vitnar um sjálfan þig. Vitnisburður þinn er ekki gildur." **14** Jesús svaraði þeim: "Enda þótt ég vitni um sjálfan mig, er vitnisburður minn gildur, því ég veit hvaðan ég kom og hvert ég fer. En þér vitið ekki, hvaðan ég kem né hvert ég fer. **15** Þér dæmið að hætti manna. Ég dæmi engan. **16** En ef ég dæmi, er dómur minn réttur, því ég er ekki einn, með mér er faðirinn, sem sendi mig. **17** Og í lögmáli yðar er ritað, að vitnisburður tveggja manna sé gildur. **18** Ég er sá, sem vitna um sjálfan mig, og faðirinn, sem sendi mig, vitnar um mig." **19** Þeir sögðu við hann: "Hvar er faðir þinn?" Jesús svaraði: "Hvorki þekkið þér mig né föður minn. Ef þér þekktuð mig, þá þekktuð þér líka föður minn." **20** Þessi orð mælti Jesús hjá fjárhirslunni, þegar hann var að kenna í helgidóminum. Enginn lagði hendur á hann, því stund hans var ekki enn komin. **21** Enn sagði hann við þá: "Ég fer burt, og þér munuð leita mín, en þér munuð deyja í synd yðar. Þangað sem ég fer, getið þér ekki komist." **22** Nú sögðu Gyðingar: "Mun hann ætla að fyrirfara sér, fyrst hann segir: „Þangað sem ég fer, getið þér ekki komist`?" **23** En hann sagði við þá: "Þér eruð neðan að, ég er ofan að. Þér eruð af

Þessum heimi, ég er ekki af þessum heimi. **24** Þess vegna sagði ég yður, að þér munduð deyja í syndum yðar. Því ef þér trúðu ekki, að ég sé sá sem ég er, munuð þér deyja í syndum yðar." **25** Þeir spurðu hann þá: "Hver ert þú?" Jesús svaraði þeim: "Sá sem ég hef sagt yður frá upphafi. **26** Margt hef ég um yður að tala og fyrir margt að dæma. En sá sem sendi mig, er sannur, og það sem ég heyrði hjá honum, það tala ég til heimsins." **27** Þeir skildu ekki, að hann var að tala við þá um föðurinn. **28** Því sagði Jesús: "Þegar þér hefjið upp Mannssoninn, munuð þér skilja, að ég er sá sem ég er, og að ég gjöri ekkert af sjálfum mér, heldur tala ég það eitt, sem faðirinn hefur kennt mér. **29** Og sá sem sendi mig, er með mér. Hann hefur ekki látið mig einan, því ég gjöri ætíð það sem honum þóknast." **30** Þegar hann mælti þetta, fóru margir að trúa á hann. **31** Þá sagði Jesús við Gyðingana, sem tekið höfðu trú á hann: "Ef þér eruð stöðugir í orði mínu, eruð þér sannir lærisveinar mínir **32** og munuð þekkja sannleikann, og sannleikurinn mun gjöra yður frjálssa." **33** Þeir svöruðu honum: "Vér erum niðjar Abrahams og höfum aldrei verið nokkurs manns þrælar. Hvernig getur þú þá sagt: „Þér munuð verða frjálssir?“" **34** Jesús svaraði þeim: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Hver sem syndina drýgir, er þræll syndarinnar. **35** En þrællinn dvelst ekki um aldur í húsinu, sonurinn dvelst þar um aldur og ævi. **36** Ef sonurinn gjörir yður frjálssa, munuð þér sannarlega verða frjálssir. **37** Ég veit, að þér eruð niðjar Abrahams. Þó leitist þér við að lífláta mig, því að orð mitt fær ekki rúm hjá yður. **38** Ég tala það, sem ég hef séð hjá föður mínum, og þér gjörðu það, sem þér hafið heyrt hjá föður yðar." **39** Þeir svöruðu honum: "Faðir vor er Abraham." Jesús segir við þá: "Ef þér væruð börn Abrahams, munduð þér vinna verk Abrahams. **40** En nú leitist þér við að lífláta mig, mann sem hefur sagt yður sannleikann, sem ég heyrði hjá Guði. Slíkt gjörði Abraham aldrei. **41** Þér vinnið verk föður yðar." Þeir sögðu við hann: "Vér erum ekki hórgetnir. Einn föður eigum vér, Guð." **42** Jesús svaraði: "Ef Guð væri faðir yðar, munduð þér elska mig, því frá Guði er ég út genginn og kominn. Ekki er ég sendur af sjálfum mér. Það er hann, sem sendi mig. **43** Hví skiljið þér ekki mál mitt? Af því að þér getið ekki hlustað á orð mitt. **44** Þér eigið djöfulinn að föður og viljið gjöra það, sem faðir yðar gírnist.

Hann var manndrápári frá upphafi og aldrei í sannleikanum, því í honum finnst enginn sannleikur. Þegar hann lýgur fer hann að eðli sínu, því hann er lygari og lyginnar faðir. **45** En af því að ég segi sannleikann, trúið þér mér ekki. **46** Hver yðar getur sannað á mig synd? Ef ég segi sannleikann, hví trúið þér mér ekki? **47** Sá sem er af Guði, heyrir Guðs orð. Þér heyrið ekki, vegna þess að þér eruð ekki af Guði." **48** Gyðingar svöruðu honum: "Er það ekki rétt, sem vér segjum, að þú sért Samverji og hafir illan anda?" **49** Jesús ansaði: "Ekki hef ég illan anda. Ég heiðra föður minn, en þér smánið mig. **50** Ég leita ekki míns heiðurs. Sá er til, sem leitar hans og dæmir. **51** Sannlega, sannlega segi ég yður: Sá sem varðveitir mitt orð, skal aldrei að eilífu deyja." **52** Þá sögðu Gyðingar við hann: "Nú vitum vér, að þú hefur illan anda. Abraham dó og spámennirnir, og þú segir, að sá sem varðveitir orð þitt, skuli aldrei að eilífu deyja. **53** Ert þú meiri en faðir vor, Abraham? Hann dó, og spámennirnir dóu. Hver þykist þú vera?" **54** Jesús svaraði: "Ef ég vegsama sjálfan mig, er vegsemd mín engin. Faðir minn er sá, sem vegsamar mig, hann sem þér segið vera Guð yðar. **55** Og þér þekkið hann ekki, en ég þekki hann. Ef ég segðist ekki þekkja hann, væri ég lygari eins og þér. En ég þekki hann og varðveiti orð hans. **56** Abraham faðir yðar vænti þess með fögnuði að sjá dag minn, og hann sá hann og gladdist." **57** Nú sögðu Gyðingar við hann: "Þú ert ekki enn orðinn fimmtugur, og hefur séð Abraham!" **58** Jesús sagði við þá: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Áður en Abraham fæddist, er ég." **59** Þá tóku þeir upp steina til að grýta Jesú. En hann duldist og fór út úr helgidóminum.

9

1 Á leið sinni sá hann mann, sem var blindur frá fæðingu. **2** Lærisveinar hans spurðu hann: "Rabbí, hvort hefur þessi maður syndgað eða foreldrar hans, fyrst hann fæddist blindur?" **3** Jesús svaraði: "Hvorki er það af því, að hann hafi syndgað eða foreldrar hans, heldur til þess að verk Guðs verði opinber á honum. **4** Oss ber að vinna verk þess, er sendi mig, meðan dagur er. Það kemur nótt, þegar enginn getur unnið. **5** Meðan ég er í

heiminum, er ég ljós heimsins." **6** Að svo mæltu skyrpti hann á jörðina, gjörði leðju úr munnvatninu, strauk leðju á augu hans **7** og sagði við hann: "Farðu og þvoðu þér í lauginni Sílóam." (Sílóam þýðir sendur.) Hann fór og þvoði sér og kom sjáandi. **8** Nágrannar hans og þeir, sem höfðu áður séð hann ölmusumann, sögðu þá: "Er þetta ekki sá, er setið hefur og beðið sér ölmusu?" **9** Sumir sögðu: "Sá er maðurinn," en aðrir sögðu: "Nei, en líkur er hann honum." Sjálfur sagði hann: "Ég er sá." **10** Þá sögðu þeir við hann: "Hvernig opnuðust augu þín?" **11** Hann svaraði: "Maður að nafni Jesús gjörði leðju og smurði á augu mín og sagði mér að fara til Sílóam og þvo mér. Ég fór og fékk sjónina, þegar ég var búinn að þvo mér." **12** Þeir sögðu við hann: "Hvar er hann?" Hann svaraði: "Það veit ég ekki." **13** Þeir fara til faríseanna með manninn, sem áður var blindur. **14** En þá var hvíldardagur, þegar Jesús bjó til leðjuna og opnaði augu hans. **15** Farísearnir spurðu hann nú líka, hvernig hann hefði fengið sjónina. Hann svaraði þeim: "Hann lagði leðju á augu mín, ég þvoði mér, og nú sé ég." **16** Þá sögðu nokkrir farísear: "Þessi maður er ekki frá Guði, fyrst hann heldur ekki hvíldardaginn." Aðrir sögðu: "Hvernig getur syndugur maður gjört þvílík tákni?" Og ágreiningur varð með þeim. **17** Þá segja þeir aftur við hinn blinda: "Hvað segir þú um hann, fyrst hann opnaði augu þín?" Hann sagði: "Hann er spámaður." **18** Gyðingar trúðu því ekki, að hann, sem sjónina fékk, hefði verið blindur, og kölluðu fyrst á foreldra hans **19** og spurðu þá: "Er þetta sonur ykkar, sem þið segið að hafi fæðst blindur? Hvernig er hann þá orðinn sjáandi?" **20** Foreldrar hans svöruðu: "Við vitum, að þessi maður er sonur okkar og að hann fæddist blindur. **21** En hvernig hann er nú orðinn sjáandi, vitum við ekki, né heldur vitum við, hver opnaði augu hans. Spyrjið hann sjálfan. Hann hefur aldur til. Hann getur svarað fyrir sig." **22** Þetta sögðu foreldrar hans af ótta við Gyðinga. Því Gyðingar höfðu þegar samþykkt, að ef nokkur játaði, að Jesús væri Kristur, skyldi hann samkundurækur. **23** Vegna þessa sögðu foreldrar hans: "Hann hefur aldur til, spyrjið hann sjálfan." **24** Nú kölluðu þeir í annað sinn á manninn, sem blindur hafði verið, og sögðu við hann: "Gef þú Guði dýrðina. Vér vitum, að þessi maður er syndari." **25** Hann svaraði: "Ekki veit ég, hvort hann er syndari. En eitt veit ég, að ég, sem var blindur,

er nú sjáandi." **26** Þá sögðu þeir við hann: "Hvað gjörði hann við þig? Hvernig opnaði hann augu þín?" **27** Hann svaraði þeim: "Ég er búinn að segja yður það, og þér hlustuðu ekki á það. Hví viljið þér heyra það aftur? Viljið þér líka verða lærisveinar hans?" **28** Þeir atyrstu hann og sögðu: "Þú ert lærisveinn hans, vér erum lærisveinar Móse." **29** Vér vitum, að Guð talaði við Móse, en um þennan vitum vér ekki, hvaðan hann er." **30** Maðurinn svaraði þeim: "Þetta er furðulegt, að þér vitið ekki, hvaðan hann er, og þó opnaði hann augu mín." **31** Vér vitum, að Guð heyrir ekki syndara. En ef einhver er guðrækinn og gjörir vilja hans, þann heyrir hann. **32** Frá alda öðli hefur ekki heyrst, að nokkur hafi opnað augu þess, sem blindur var borinn. **33** Ef þessi maður væri ekki frá Guði, gæti hann ekkert gjört." **34** Þeir svöruðu honum: "Þú ert syndum vafinn frá fæðingu og ætlar að kenna oss!" Og þeir ráku hann út. **35** Jesús heyrði, að þeir hefðu rekið hann út. Hann fann hann og sagði við hann: "Trúir þú á Mannssoninn?" **36** Hinn svaraði: "Herra, hver er sá, að ég megi trúa á hann?" **37** Jesús sagði við hann: "Þú hefur séð hann, hann er sá sem er nú að tala við þig." **38** En hann sagði: "Ég trúi, herra," og féll fram fyrir honum. **39** Jesús sagði: "Til dóms er ég kominn í þennan heim, svo að blindir sjái og hinir sjáandi verði blindir." **40** Þetta heyrðu þeir farísear, sem með honum voru, og spurðu: "Erum vér þá líka blindir?" **41** Jesús sagði við þá: "Ef þér væruð blindir, væruð þér án sakar. En nú segist þér vera sjáandi, því varir sök yðar."

10

1 "Sannlega, sannlega segi ég yður: Sá sem kemur ekki um dyrnar inn í sauðabyrgið, heldur fer yfir annars staðar, hann er þjófur og ræningi, **2** en sá sem kemur inn um dyrnar, er hirðir sauðanna. **3** Dyravörðurinn lýkur upp fyrir honum, og sauðirnir heyra raust hans, og hann kallar á sína sauði með nafni og leiðir þá út. **4** Þegar hann hefur látið út alla sauði sína, fer hann á undan þeim, og þeir fylgja honum, af því að þeir þekkja raust hans. **5** En ókunnugum fylgja þeir ekki, heldur flýja frá honum, því þeir þekkja ekki raust ókunnugra." **6** Þessa líkingu sagði Jesús þeim. En þeir skildu

ekki hvað það þýddi, sem hann var að tala við þá. **7** Því sagði Jesús aftur: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Ég er dyr sauðanna. **8** Allir þeir, sem á undan mér komu, eru þjófur og ræningjar, enda hlýddu sauðirnir þeim ekki. **9** Ég er dyrnar. Sá sem kemur inn um mig, mun frelsast, og hann mun ganga inn og út og finna haga. **10** Þjófurinn kemur ekki nema til að stela og slátra og eyða. Ég er kominn til þess, að þeir hafi líf, líf í fullri gnægð. **11** Ég er góði hirðirinn. Góði hirðirinn leggur líf sitt í sölurnar fyrir sauðina. **12** Leiguliðinn, sem hvorki er hirðir né sjálfur á sauðina, sér úlfinn koma og yfirgefur sauðina og flýr, og úlfurinn hremmir þá og tvístrar þeim. **13** Enda er hann leiguliði og lætur sér ekki annt um sauðina. **14** Ég er góði hirðirinn og þekki mína, og mínir þekkja mig, **15** eins og faðirinn þekkir mig og ég þekki föðurinn. Ég legg líf mitt í sölurnar fyrir sauðina. **16** Ég á líka aðra sauði, sem eru ekki úr þessu sauðabyrgi. Þá ber mér einnig að leiða, þeir munu heyra raust mína. Og það verður ein hjörð, einn hirðir. **17** Fyrir því elskar faðirinn mig, að ég legg líf mitt í sölurnar, svo að ég fái það aftur. **18** Enginn tekur það frá mér, heldur legg ég það sjálfur í sölurnar. Ég hef vald til að leggja það í sölurnar og vald til að taka það aftur. Þessa skipan fékk ég frá föður mínum." **19** Aftur varð ágreiningur með Gyðingum út af þessum orðum. **20** Margir þeirra sögðu: "Hann hefur illan anda og er genginn af vitinu. Hvað eruð þér að hlusta á hann?" **21** Aðrir sögðu: "Þessi orð mælir enginn sá, sem hefur illan anda. Mundi illur andi geta opnað augu blindra?" **22** Nú var vígsluhátíðin í Jerúsalem og kominn vetur. **23** Jesús gekk um í súlnagöngum Salómons í helgidóminum. **24** Þá söfnuðust Gyðingar um hann og sögðu við hann: "Hve lengi lætur þú oss í óvissu? Ef þú ert Kristur, þá seg oss það berum orðum." **25** Jesús svaraði þeim: "Ég hef sagt yður það, en þér trúið ekki. Verkin, sem ég gjöri í nafni föður míns, þau vitna um mig, **26** en þér trúið ekki, því að þér eruð ekki úr hópi sauða minna. **27** Mínir sauðir heyra raust mína, og ég þekki þá, og þeir fylgja mér. **28** Ég gef þeim eilíft líf, og þeir skulu aldrei að eilífu glatast, og enginn skal slíta þá úr hendi minni. **29** Faðir minn, sem hefur gefið mér þá, er meiri en allir, og enginn getur slitið þá úr hendi föðurins. **30** Ég og faðirinn erum eitt." **31** Gyðingar tóku aftur

upp steina til að grýta hann. **32** Jesús mælti við þá: "Ég hef sýnt yður mörg góð verk frá föður mínum. Fyrir hvert þeirra verka viljið þér grýta mig?" **33** Gyðingar svöruðu honum: "Vér grýtum þig ekki fyrir góð verk, heldur fyrir guðlast, að þú, sem ert maður, gjörir sjálfan þig að Guði." **34** Jesús svaraði þeim: "Er ekki skrifað í lögmáli yðar: „Ég hef sagt: Þér eruð guðir“? **35** Ef það nefnir þá guði, sem Guðs orð kom til, og ritningin verður ekki felld úr gildi, **36** segið þér þá við mig, sem faðirinn helgaði og sendi í heiminn, að ég guðlasti, af því ég sagði: „Ég er sonur Guðs“? **37** Ef ég vinn ekki verk föður míns, trúið mér þá ekki, **38** en ef ég vinn þau, þá trúið verkunum, þótt þér trúið mér ekki, svo að þér skiljið og vitið, að faðirinn er í mér og ég í föðurnum." **39** Nú reyndu þeir aftur að grípa hann, en hann gekk úr greipum þeirra. **40** Hann fór aftur burt yfir um Jórdan, þangað sem Jóhannes hafði fyrrum verið að skíra, og var þar um kyrrt. **41** Margir komu til hans. Þeir sögðu: "Víst gjörði Jóhannes ekkert tákni, en allt er það satt, sem hann sagði um þennan mann." **42** Og þarna tóku margir trú á hann.

11

1 Maður sá var sjúkur, er Lasarus hét, frá Betaníu, þorpi Maríu og Mörtu, systur hennar. **2** En María var sú er smurði Drottin smyrslum og þerraði fætur hans með hári sínu. Bróðir hennar, Lasarus, var sjúkur. **3** Nú gjörðu systurnar Jesú orðsending: "Herra, sá sem þú elskar, er sjúkur." **4** Þegar hann heyrði það, mælti hann: "Þessi sótt er ekki banvæn, heldur Guði til dýrðar, að Guðs sonur vegsamist hennar vegna." **5** Jesús elskaði þau Mörtu og systur hennar og Lasarus. **6** Þegar hann frétti, að hann væri veikur, var hann samt um kyrrt á sama stað í tvo daga. **7** Að þeim liðnum sagði hann við lærisveina sína: "Förum aftur til Júdeu." **8** Lærisveinarnir sögðu við hann: "Rabbí, nýlega voru Gyðingar að því komnir að grýta þig, og þú ætlar þangað aftur?" **9** Jesús svaraði: "Eru ekki stundir dagsins tólf? Sá sem gengur um að degi, hrasar ekki, því hann sér ljós þessa heims. **10** En sá sem gengur um að nóttu, hrasar, því hann hefur ekki ljósið í sér." **11** Þetta mælti hann, og sagði síðan við þá: "Lasarus, vinur vor, er sofnaður.

En nú fer ég að vekja hann." **12** Þá sögðu lærisveinar hans: "Herra, ef hann er sofnaður, batnar honum." **13** En Jesús talaði um dauða hans. Þeir héldu hins vegar, að hann ætti við venjulegan svefn. **14** Þá sagði Jesús þeim berum orðum: "Lasarus er dáinn, **15** og yðar vegna fagna ég því, að ég var þar ekki, til þess að þér skuluð trúa. En förum nú til hans." **16** Tómas, sem nefndist tvíburi, sagði þá við hina lærisveinana: "Vér skulum fara líka til að deyja með honum." **17** Þegar Jesús kom, varð hann þess vís, að Lasarus hafði verið fjóra daga í gröfinni. **18** Betanía var nálægt Jerúsalem, hér um bil fimmtán skeiðrúm þaðan. **19** Margir Gyðingar voru komnir til Mörtu og Maríu að hugga þær eftir bróðurmissinn. **20** Þegar Marta frétti, að Jesús væri að koma, fór hún á móti honum, en María sat heima. **21** Marta sagði við Jesú: "Herra, ef þú hefðir verið hér, væri bróðir minn ekki dáinn. **22** En einnig nú veit ég, að Guð mun gefa þér hvað sem þú biður hann um." **23** Jesús segir við hana: "Bróðir þinn mun upp rísa." **24** Marta segir: "Ég veit, að hann rís upp í upprisunni á efsta degi." **25** Jesús mælti: "Ég er upprisan og lífið. Sá sem trúir á mig, mun lifa, þótt hann deyi. **26** Og hver sem lifir og trúir á mig, mun aldrei að eilífu deyja. Trúir þú þessu?" **27** Hún segir við hann: "Já, herra. Ég trúi, að þú sért Kristur, Guðs sonur, sem koma skal í heiminn." **28** Að svo mæltu fór hún, kallaði á Maríu systur sína og sagði í hljóði: "Meistarinn er hér og vill finna þig." **29** Þegar María heyrði þetta, reis hún skjótt á fætur og fór til hans. **30** En Jesús var ekki enn kominn til þorpsins, heldur var hann enn á þeim stað, þar sem Marta hafði mætt honum. **31** Gyðingarnir, sem voru heima hjá Maríu að hugga hana, sáu, að hún stóð upp í skyndi og gekk út, og fóru þeir á eftir henni. Þeir hugðu, að hún hefði farið til grafarinnar að gráta þar. **32** María kom þangað, sem Jesús var, og er hún sá hann, féll hún honum til fóta og sagði við hann: "Herra, ef þú hefðir verið hér, væri bróðir minn ekki dáinn." **33** Þegar Jesús sá hana gráta og Gyðingana gráta, sem með henni komu, komst hann við í anda og varð hrærður mjög **34** og sagði: "Hvar hafið þér lagt hann?" Þeir sögðu: "Herra, kom þú og sjá." **35** Þá grét Jesús. **36** Gyðingar sögðu: "Sjá, hversu hann hefur elskað hann!" **37** En nokkrir þeirra sögðu: "Gat ekki sá maður, sem opnaði augu hins

blinda, einnig varnað því, að þessi maður dæi?" **38** Jesús varð aftur hrærður mjög og fór til grafarinnar. Hún var hellir og steinn fyrir. **39** Jesús segir: "Takið steininn frá!" Marta, systir hins dána, segir við hann: "Herra, það er komin nálykt af honum, það er komið á fjórða dag." **40** Jesús segir við hana: "Sagði ég þér ekki: „Ef þú trúir, munt þú sjá dýrð Guðs“?" **41** Nú var steinninn tekinn frá. En Jesús hóf upp augu sín og mælti: "Faðir, ég þakka þér, að þú hefur bænheyrt mig. **42** Ég vissi að sönnu, að þú heyrir mig ávallt, en ég sagði þetta vegna mannfjöldans, sem stendur hér umhverfis, til þess að þeir trúi, að þú hafir sent mig." **43** Að svo mæltu hrópaði hann hárrí röddu: "Lasarus, kom út!" **44** Hinn dáni kom út vafinn líkblæjum á fótum og höndum og með sveitadúk bundinn um andlitið. Jesús segir við þá: "Leysið hann og látið hann fara." **45** Margir Gyðingar, sem komnir voru til Maríu og sáu það, sem Jesús gjörði, tóku nú að trúa á hann. **46** En nokkrir þeirra fóru til farísea og sögðu þeim, hvað hann hafði gjört. **47** Æðstu prestarnir og farísearnir kölluðu þá saman ráðið og sögðu: "Hvað eigum vér að gjöra? Þessi maður gjörir mörg tákni. **48** Ef vér leyfum honum að halda svo áfram, munu allir trúa á hann, og þá koma Rómverjar og taka bæði helgidóm vorn og þjóð." **49** En einn þeirra, Kaífas, sem það ár var æðsti prestur, sagði við þá: "Þér vitið ekkert **50** og hugsið ekkert um það, að yður er betra, að einn maður deyi fyrir lýðinn, en að öll þjóðin tortímist." **51** Þetta sagði hann ekki af sjálfum sér, en þar sem hann var æðsti prestur það ár, gat hann spáð því, að Jesús mundi deyja fyrir þjóðina, **52** og ekki fyrir þjóðina eina, heldur og til að safna saman í eitt dreifðum börnum Guðs. **53** Upp frá þeim degi voru þeir ráðnir í að taka hann af lífi. **54** Jesús gekk því ekki lengur um meðal Gyðinga á almannaferi, heldur fór hann þaðan til staðar í grennd við eyðimörkina, í þorp sem heitir Efraím, og þar dvaldist hann með lærisveinum sínum. **55** Nú nálgudust páskar Gyðinga, og margir fóru úr sveitinni upp til Jerúsalem fyrir páskana til að hreinsa sig. **56** Menn leituðu að Jesú og sögðu sín á milli í helgidóminum: "Hvað haldið þér? Skyldi hann ekki koma til hátíðarinnar?" **57** En æðstu prestar og farísear höfðu gefið út skipun um það, að ef nokkur vissi hvar hann væri, skyldi hann segja til, svo að þeir gætu tekið hann.

1 Sex dögum fyrir páska kom Jesús til Betaníu, þar sem Lasarus var, sá er hann vakti frá dauðum. **2** Þar var honum búinn kvöldverður, og Marta gekk um beina, en Lasarus var einn þeirra, sem að borði sátu með honum. **3** Þá tók María pund af ómenguðum, dýrum nardussmyrslum og smurði fætur Jesú og þerraði með hári sínu fætur hans. En húsið fylltist ilmi smyrslanna. **4** Segir þá Júdas Íscharíot, einn lærisveina hans, sá er mundi svíkja hann: **5** "Hví voru þessi smyrsl ekki seld fyrir þrjú hundruð denara og gefin fátækum?" **6** Ekki sagði hann þetta af því, að hann léti sér annt um fátæka, heldur af því, að hann var þjófur. Hann hafði pyngjuna og tók það, sem í hana var látið. **7** Þá sagði Jesús: "Lát hana í friði. Hún hefur geymt þetta til greftrunardags míns. **8** Fátæka hafið þér ætíð hjá yður, en mig hafið þér ekki ávallt." **9** Nú komst allur fjöldi Gyðinga að því, að Jesús væri þarna, og þeir komu þangað, ekki aðeins hans vegna, heldur og til að sjá Lasarus, sem hann hafði vakið frá dauðum. **10** Þá réðu æðstu prestarnir af að taka einnig Lasarus af lífi, **11** því vegna hans sneru margir Gyðingar baki við þeim og fóru að trúá á Jesú. **12** Sá mikli mannfjöldi, sem kominn var til hátíðarinnar, frétti degi síðar, að Jesús væri að koma til Jerúsalem. **13** Þeir tóku þá pálmagreinar, fóru út á móti honum og hrópuðu: "Hósanna! Blessaður sé sá, sem kemur, í nafni Drottins, konungur Ísraels!" **14** Jesús fann ungan asna og settist á bak honum, eins og skrifað er: **15** Óttast ekki, dóttir Síon. Sjá, konungur þinn kemur, ríðandi á ösnufola. **16** Lærisveinar hans skildu þetta ekki í fyrstu, en þegar Jesús var dýrlegur orðinn, minntust þeir þess, að þetta var ritað um hann og að þeir höfðu gjört þetta fyrir hann. **17** Nú vitnaði fólkið, sem með honum var, þegar hann kallaði Lasarus út úr gröfinni og vakti hann frá dauðum. **18** Vegna þess fór einnig mannfjöldinn á móti honum, því menn höfðu heyrt, að hann hefði gjört þetta tákn. **19** Því sögðu farísear sín á milli: "Þér sjáið, að þér ráðið ekki við neitt. Allur heimurinn eltir hann." **20** Grikkir nokkrir voru meðal þeirra, sem fóru upp eftir til að biðjast fyrir á hátíðinni. **21** Þeir komu til Filippusar frá Betsaídu í Galíleu, báðu hann og sögðu: "Herra, oss langar að sjá Jesú." **22** Filippus kemur og segir það

Andrés. Andrés og Filippus fara og segja Jesú. **23** Jesús svaraði þeim: "Stundin er komin, að Mannssonurinn verði gjörður dýrlegur. **24** Sannlega, sannlega segi ég yður: Ef hveitikornið fellur ekki í jörðina og deyr, verður það áfram eitt. En ef það deyr, ber það mikinn ávöxt. **25** Sá sem elskar líf sitt, glatar því, en sá sem hatar líf sitt í þessum heimi, mun varðveita það til eilífs lífs. **26** Sá sem þjónar mér, fylgi mér eftir, og hvar sem ég er, þar mun og þjónn minn vera. Þann sem þjónar mér, mun faðirinn heiðra. **27** Nú er sál mín skelfd, og hvað á ég að segja? Faðir, frelsa mig frá þessari stundu? Nei, til þessa er ég kominn að þessari stundu: **28** Faðir, gjör nafn þitt dýrlegt!" Þá kom rödd af himni: "Ég hef gjört það dýrlegt og mun enn gjöra það dýrlegt." **29** Mannfjöldinn, sem hjá stóð og hlýddi á, sagði, að þruma hefði riðið yfir. En aðrir sögðu: "Engill var að tala við hann." **30** Jesús svaraði þeim: "Þessi rödd kom ekki mín vegna, heldur yðar vegna. **31** Nú gengur dómur yfir þennan heim. Nú skal höfðingja þessa heims út kastað. **32** Og þegar ég verð hafinn upp frá jörðu, mun ég draga alla til mín." **33** Þetta sagði hann til að gefa til kynna, með hvaða hætti hann átti að deyja. **34** Mannfjöldinn svaraði honum: "Lögmálið segir oss, að Kristur muni verða til eilífdar. Hvernig getur þú sagt, að Mannssonurinn eigi að verða upp hafinn? Hver er þessi Mannssonur?" **35** Þá sagði Jesús við þá: "Skamma stund er ljósið enn á meðal yðar. Gangið, meðan þér hafið ljósið, svo að myrkrið hremmi yður ekki. Sá sem gengur í myrkri, veit ekki, hvert hann fer. **36** Trúið á ljósið, meðan þér hafið ljósið, svo að þér verðið börn ljóssins." Þetta mælti Jesús og fór burt og duldist þeim. **37** Þótt hann hefði gjört svo mörg tákn fyrir augum þeirra, trúðu þeir ekki á hann, **38** svo að rættist orð Jesaja spámanns, er hann mælti: Drottinn, hver trúði boðun vorri, og hverjum varð armur Drottins opinber? **39** Þess vegna gátu þeir ekki trúað, enda segir Jesaja á öðrum stað: **40** Hann hefur blindað augu þeirra og forhert hjarta þeirra, að þeir sjái ekki með augunum né skilji með hjartanu og snúi sér og ég lækni þá. **41** Jesaja sagði þetta af því að hann sá dýrð hans og talaði um hann. **42** Samt trúðu margir á hann, jafnvel höfðingjar, en gengust ekki við því vegna faríseanna, svo að þeir yrðu ekki samkundurækir. **43** Þeir kusu heldur heiður manna en heiður frá

Guði. **44** En Jesús hrópaði: "Sá sem trúir á mig, trúir ekki á mig, heldur þann sem sendi mig, **45** og sá sem sér mig, sér þann er sendi mig. **46** Ég er ljós í heiminn komið, svo að enginn, sem á mig trúir, sé áfram í myrkri. **47** Ef nokkur heyrir orð mín og gætir þeirra ekki, þá dæmi ég hann ekki. Ég er ekki kominn til að dæma heiminn, heldur til að frelsa heiminn. **48** Sá sem hafnar mér og tekur ekki við orðum mínum, hefur sinn dómara: Orðið, sem ég hef talað, verður dómari hans á efsta degi. **49** Því ég hef ekki talað af sjálfum mér, heldur hefur faðirinn, sem sendi mig, boðið mér, hvað ég skuli segja og hvað ég skuli tala. **50** Og ég veit, að boðorð hans er eilíft líf. Það sem ég tala, það tala ég því eins og faðirinn hefur sagt mér."

13

1 Hátið páskana var að ganga í garð. Jesús vissi, að stund hans var kominn og að hann færi burt úr þessum heimi til föðurins. Hann hafði elskað sína, þá sem í heiminum voru. Hann elskaði þá, uns yfir lauk. **2** Kvöldmáltíð stóð yfir. Djöfullinn hafði þegar blásið því í brjóst Júdasi Símonarsyni Ískariots að svíkja Jesú. **3** Jesús vissi, að faðirinn hafði lagt allt í hendur honum, að hann var frá Guði kominn og var að fara til Guðs. **4** Hann stóð upp frá máltíðinni, lagði af sér yfirhöfnina, tók línúk og batt um sig. **5** Síðan hellti hann vatni í mundlaug og tók að þvo fætur lærisveinanna og þerra með línúknunum, sem hann hafði um sig. **6** Hann kemur þá að Símoni Pétri, sem segir við hann: "Herra, ætlar þú að þvo mér um fæturna?" **7** Jesús svaraði: "Nú skilur þú ekki, hvað ég er að gjöra, en seinna muntu skilja það." **8** Pétur segir við hann: "Aldrei að eilífu skaltu þvo fætur mína." Jesús svaraði: "Ef ég þvæ þér ekki, áttu enga samleið með mér." **9** Símon Pétur segir við hann: "Herra, ekki aðeins fætur mína, líka hendurnar og höfuðið." **10** Jesús segir við hann: "Sá sem laugast hefur, þarf ekki að þvost nema um fætur. Hann er allur hreinn. Og þér eruð hreinir, þó ekki allir." **11** Hann vissi, hver mundi svíkja hann, og því sagði hann: "Þér eruð ekki allir hreinir." **12** Þegar hann hafði þvegið fætur þeirra, tekið yfirhöfn sína og setst aftur niður, sagði hann við þá: "Skiljið þér, hvað ég hef gjört við yður? **13** Þér kallið mig meistara og

herra, og þér mælið rétt, því það er ég. **14** Fyrst ég, sem er herra og meistari, hef nú þvegið yður um fæturna, þá ber yður einnig að þvo hver annars fætur. **15** Ég hef gefið yður eftirdæmi, að þér breytið eins og ég breytti við yður. **16** Sannlega, sannlega segi ég yður: Þjónn er ekki meiri en herra hans né sendiboði meiri þeim, er sendi hann. **17** Þér vitið þetta, og þér eruð sælir, ef þér breytið eftir því. **18** Ég tala ekki um yður alla. Ég veit, hverja ég hef útvalið. En ritningin verður að rætast: ‚Sá sem etur brauð mitt, lyftir hæli sínum móti mér.‘ **19** Ég segi yður þetta núna, áður en það verður, svo að þér trúið, þegar það er orðið, að ég er sá sem ég er. **20** Sannlega, sannlega segi ég yður: Sá sem tekur við þeim, sem ég sendi, hann tekur við mér, og sá sem tekur við mér, tekur við þeim er sendi mig." **21** Þegar Jesús hafði sagt þetta, varð honum mjög þungt um hjarta og hann sagði beinum orðum: "Sannlega, sannlega segi ég yður: Einn af yður mun svíkja mig." **22** Lærisveinarnir litu hver á annan og skildu ekki, við hvern hann ætti. **23** Sá lærisveinn Jesú, sem hann elskaði, sat næstur honum. **24** Símon Pétur benti honum og bað hann spyrja, hver sá væri, sem Jesús talaði um. **25** Hann laut þá að Jesú og spurði: "Herra, hver er það?" **26** Jesús svaraði: "Það er sá sem ég fæ bita þann, er ég dýfi nú í." Þá dýfði hann í bitanum, tók hann og fékk Júdasí Símonarsyni Ískarióts. **27** Og eftir þann bita fór Satan inn í hann. Jesús segir við hann: "Það sem þú gjörir, það gjör þú skjótt!" **28** En enginn þeirra, sem sátu til borðs, vissi til hvers hann sagði þetta við hann. **29** En af því að Júdas hafði pyngjuna, héldu sumir þeirra, að Jesús hefði sagt við hann: "Kauptu það, sem vér þurfum til hátíðarinnar," _ eða að hann skyldi gefa eitthvað fátækum. **30** Þá er hann hafði tekið við bitanum, gekk hann jafnskjótt út. Þá var nótt. **31** Þegar hann var farinn út, sagði Jesús: "Nú er Mannssonurinn dýrlegur orðinn, og Guð er orðinn dýrlegur í honum. **32** Fyrst Guð er orðinn dýrlegur í honum, mun Guð og gjöra hann dýrlegan í sér, og skjótt mun hann gjöra hann dýrlegan. **33** Börnin mín, stutta stund verð ég enn með yður. Þér munuð leita mín, og eins og ég sagði Gyðingum, segi ég yður nú: Þangað sem ég fer, getið þér ekki komist. **34** Nýtt boðorð gef ég yður, að þér elskið hver annan. Eins og ég hef elskað yður, skuluð þér einnig elska

hver annan. **35** Á því munu allir þekkja, að þér eruð mínir lærisveinar, ef þér berið elsku hver til annars." **36** Símon Pétur segir við hann: "Herra, hvert ferðu?" Jesús svaraði: "Þú getur ekki fylgt mér nú þangað sem ég fer, en síðar muntu fylgja mér." **37** Pétur segir við hann: "Herra, hví get ég ekki fylgt þér nú? Ég vil leggja líf mitt í sölurnar fyrir þig." **38** Jesús svaraði: "Viltu leggja líf þitt í sölurnar fyrir mig? Sannlega, sannlega segi ég þér: Ekki mun hani gala fyrr en þú hefur afneitað mér þrisvar."

14

1 "Hjarta yðar skelfist ekki. Trúið á Guð og trúið á mig. **2** Í húsi föður míns eru margar vistarverur. Væri ekki svo, hefði ég þá sagt yður, að ég færi burt að búa yður stað? **3** Þegar ég er farinn burt og hef búið yður stað, kem ég aftur og tek yður til mín, svo að þér séuð einnig þar sem ég er. **4** Veginn þangað, sem ég fer, þekkið þér." **5** Tómas segir við hann: "Herra, vér vitum ekki, hvert þú ferð, hvernig getum vér þá þekkt veginn?" **6** Jesús segir við hann: "Ég er vegurinn, sannleikurinn og lífið. Enginn kemur til föðurins, nema fyrir mig. **7** Ef þér hafið þekkt mig, munuð þér og þekkja föður minn. Héðan af þekkið þér hann og hafið séð hann." **8** Filippus segir við hann: "Herra, sýn þú oss föðurinn. Það nægir oss." **9** Jesús svaraði: "Ég hef verið með yður allan þennan tíma, og þú þekkir mig ekki, Filippus? Sá sem hefur séð mig, hefur séð föðurinn. Hvernig segir þú þá: „Sýn þú oss föðurinn“? **10** Trúir þú ekki, að ég er í föðurnum og faðirinn í mér? Orðin, sem ég segi við yður, tala ég ekki af sjálfum mér. Faðirinn, sem í mér er, vinnur sín verk. **11** Trúið mér, að ég er í föðurnum og faðirinn í mér. Ef þér gerið það ekki, trúið þá vegna sjálfra verkanna. **12** Sannlega, sannlega segi ég yður: Sá sem trúir á mig, mun einnig gjöra þau verk, sem ég gjöri. Og hann mun gjöra meiri verk en þau, því ég fer til föðurins. **13** Og hvers sem þér biðjið í mínu nafni, það mun ég gjöra, svo að faðirinn vegsamist í syninum. **14** Ef þér biðjið mig einhvers í mínu nafni, mun ég gjöra það. **15** Ef þér elskið mig, munuð þér halda boðorð mín. **16** Ég mun biðja föðurinn, og hann mun gefa yður annan hjálpara, að hann sé hjá yður að eilífu, **17** anda sannleikans, sem heimurinn getur ekki

tekið á móti, því hann sér hann ekki né þekkir. Þér þekkið hann, því hann er hjá yður og verður í yður. **18** Ekki mun ég skilja yður eftir munaðarlausu. Ég kem til yðar. **19** Innan skamms mun heimurinn ekki sjá mig framar. Þér munuð sjá mig, því ég lifi og þér munuð lifa. **20** Á þeim degi munuð þér skilja, að ég er í föður mínum og þér í mér og ég í yður. **21** Sá sem hefur boðorð mín og heldur þau, hann er sá sem elskar mig. En sá sem elskar mig, mun elskaður verða af föður mínum, og ég mun elska hann og birta honum sjálfan mig." **22** Júdas _ ekki Ískariót _ sagði við hann: "Herra, hverju sætir það, að þú vilt birtast oss, en eigi heiminum?" **23** Jesús svaraði: "Sá sem elskar mig, varðveitir mitt orð, og faðir minn mun elska hann. Til hans munum við koma og gjöra okkur bústað hjá honum. **24** Sá sem elskar mig ekki, varðveitir ekki mín orð. Orðið, sem þér heyrið, er ekki mitt, heldur föðurins, sem sendi mig. **25** Þetta hef ég talað til yðar, meðan ég var hjá yður. **26** En hjálparinn, andinn heilagi, sem faðirinn mun senda í mínu nafni, mun kenna yður allt og minna yður á allt það, sem ég hef sagt yður. **27** Frið læt ég yður eftir, minn frið gef ég yður. Ekki gef ég yður eins og heimurinn gefur. Hjarta yðar skelfist ekki né hræðist. **28** Þér heyrðuð, að ég sagði við yður: ‚Ég fer burt og kem til yðar.‘ Ef þér elskuðuð mig, yrðuð þér glaðir af því, að ég fer til föðurins, því faðirinn er mér meiri. **29** Nú hef ég sagt yður það, áður en það verður, svo að þér trúið, þegar það gerist. **30** Ég mun ekki framar tala margt við yður, því höfðingi heimsins kemur. Í mér á hann ekki neitt. **31** En heimurinn á að sjá, að ég elska föðurinn og gjöri eins og faðirinn hefur boðið mér. Standið upp, vér skulum fara hédan."

15

1 "Ég er hinn sanni vínviður, og faðir minn er vínyrkinn. **2** Hverja þá grein á mér, sem ber ekki ávöxt, sníður hann af, og hverja þá, sem ávöxt ber, hreinsar hann, svo að hún beri meiri ávöxt. **3** Þér eruð þegar hreinir vegna orðsins, sem ég hef talað til yðar. **4** Verið í mér, þá verð ég í yður. Eins og greinin getur ekki borið ávöxt af sjálfri sér, nema hún sé á vínviðnum, eins getið þér ekki heldur borið ávöxt, nema þér séuð í mér. **5** Ég er

vínviðurinn, þér eruð greinarnar. Sá ber mikinn ávöxt, sem er í mér og ég í honum, en án mín getið þér alls ekkert gjört. **6** Hverjum sem er ekki í mér, verður varpað út eins og greinunum, og hann visnar. Þeim er safnað saman og varpað á eld og brennt. **7** Ef þér eruð í mér og orð mín eru í yður, þá biðjið um hvað sem þér viljið, og yður mun veitast það. **8** Með því vegsamast faðir minn, að þér berið mikinn ávöxt, og verðið lærisveinar mínir. **9** Ég hef elskað yður, eins og faðirinn hefur elskað mig. Verið stöðugir í elsku minni. **10** Ef þér haldið boðorð mín, verðið þér stöðugir í elsku minni, eins og ég hef haldið boðorð föður míns og er stöðugur í elsku hans. **11** Þetta hef ég talað til yðar, til þess að fögnuður minn sé í yður og fögnuður yðar sé fullkominn. **12** Þetta er mitt boðorð, að þér elskið hver annan, eins og ég hef elskað yður. **13** Enginn á meiri kærleik en þann að leggja líf sitt í sölurnar fyrir vini sína. **14** Þér eruð vinir mínir, ef þér gjörið það, sem ég býð yður. **15** Ég kalla yður ekki framar þjóna, því þjónninn veit ekki, hvað herra hans gjörir. En ég kalla yður vini, því ég hef kunngjört yður allt, sem ég heyrði af föður mínum. **16** Þér hafið ekki útvalið mig, heldur hef ég útvalið yður. Ég hef ákvarðað yður til að fara og bera ávöxt, ávöxt, sem varir, svo að faðirinn veiti yður sérhvað það sem þér biðjið hann um í mínu nafni. **17** Þetta býð ég yður, að þér elskið hver annan. **18** Ef heimurinn hatar yður, þá vitið, að hann hefur hatað mig fyrr en yður. **19** Væruð þér af heiminum, mundi heimurinn elska sitt eigið. Heimurinn hatar yður af því að þér eruð ekki af heiminum, heldur hef ég útvalið yður úr heiminum. **20** Minnst orðanna, sem ég sagði við yður: Þjónn er ekki meiri en herra hans. Hafi þeir ofsótt mig, þá munu þeir líka ofsækja yður. Hafi þeir varðveitt orð mitt, munu þeir líka varðveita yðar. **21** En allt þetta munu þeir yður gjöra vegna nafns míns, af því að þeir þekkja eigi þann, sem sendi mig. **22** Hefði ég ekki komið og talað til þeirra, væru þeir ekki sekir um synd. En nú hafa þeir ekkert til afsökunar synd sinni. **23** Sá sem hatar mig, hatar og föður minn. **24** Hefði ég ekki unnið meðal þeirra þau verk, sem enginn annar hefur gjört, væru þeir ekki sekir um synd. En nú hafa þeir séð þau og hata þó bæði mig og föður minn. **25** Svo hlaut að rætast orðið, sem ritað er í lögmáli þeirra: „Þeir hötuðu mig án saka.“ **26** Þegar hjálparinn kemur, sem ég sendi yður frá

föðurnum, sannleiksandinn, er út gengur frá föðurnum, mun hann vitna um mig. **27** Þér skuluð einnig vitni bera, því þér hafið verið með mér frá upphafi.

16

1 Þetta hef ég talað til yðar, svo að þér fallið ekki frá. **2** Þeir munu gjöra yður samkunduræka. Já, sú stund kemur, að hver sem líflætur yður þykist veita Guði þjónustu. **3** Þetta munu þeir gjöra, af því þeir þekkja hvorki föðurinn né mig. **4** Þetta hef ég talað til yðar, til þess að þér minnst þess, að ég sagði yður það, þegar stund þeirra kemur. Ég hef ekki sagt yður þetta frá öndverðu, af því ég var með yður. **5** En nú fer ég til hans, sem sendi mig, og enginn yðar spyr mig: „Hvert fer þú?“ **6** En hryggð hefur fyllt hjarta yðar, af því að ég sagði yður þetta. **7** En ég segi yður sannleikann: Það er yður til góðs, að ég fari burt, því ef ég fer ekki, kemur hjálparinn ekki til yðar. En ef ég fer, sendi ég hann til yðar. **8** Þegar hann kemur, mun hann sanna heiminum, hvað er synd og réttlæti og dómur, **9** syndin er, að þeir trúðu ekki á mig, **10** réttlætið, að ég fer til föðurins, og þér sjáið mig ekki lengur, **11** og dómurinn, að höfðingi þessa heims er dæmdur. **12** Enn hef ég margt að segja yður, en þér getið ekki borið það nú. **13** En þegar hann kemur, andi sannleikans, mun hann leiða yður í allan sannleikann. Hann mun ekki mæla af sjálfum sér, heldur mun hann tala það, sem hann heyrir, og kunngjöra yður það, sem koma á. **14** Hann mun gjöra mig dýrlegan, því af mínu mun hann taka og kunngjöra yður. **15** Allt sem faðirinn á, er mitt. Því sagði ég, að hann tæki af mínu og kunngjörði yður. **16** Innan skamms sjáið þér mig ekki lengur, og aftur innan skamms munuð þér sjá mig." **17** Þá sögðu nokkrir lærisveina hans sín á milli: "Hvað er hann að segja við oss: „Innan skamms sjáið þér mig ekki, og aftur innan skamms munuð þér sjá mig,“ og: „Ég fer til föðurins?“" **18** Þeir spurðu: "Hvað merkir þetta: „Innan skamms“? Vér vitum ekki, hvað hann er að fara." **19** Jesús vissi, að þeir vildu spyrja hann, og sagði við þá: "Eruð þér að spyrjast á um það, að ég sagði: „Innan skamms sjáið þér mig ekki, og aftur innan skamms munuð þér sjá mig?“" **20** Sannlega, sannlega

segi ég yður: Þér munuð gráta og kveina, en heimurinn mun fagna. Þér munuð verða hryggir, en hryggð yðar mun snúast í fögnuð. **21** Þegar konan fæðir, er hún í nauð, því stund hennar er komin. Þegar hún hefur alið barnið, minnst hún ekki frammar þrauta sinna af fögnuði yfir því, að maður er í heiminn borinn. **22** Eins eruð þér nú hryggir, en ég mun sjá yður aftur, og hjarta yðar mun fagna, og enginn tekur fögnuð yðar frá yður. **23** Á þeim degi munuð þér ekki spyrja mig neins. Sannlega, sannlega segi ég yður: Hvað sem þér biðjið föðurinn um í mínu nafni, mun hann veita yður. **24** Hingað til hafið þér einskis beðið í mínu nafni. Biðjið, og þér munuð öðlast, svo að fögnuður yðar verði fullkominn. **25** Þetta hef ég sagt yður í líkingum. Sú stund kemur, að ég tala ekki frammar við yður í líkingum, heldur mun ég berum orðum segja yður frá föðurnum. **26** Á þeim degi munuð þér biðja í mínu nafni. Ég segi yður ekki, að ég muni biðja föðurinn fyrir yður, **27** því sjálfur elskar faðirinn yður, þar eð þér hafið elskað mig og trúað, að ég sé frá Guði út genginn. **28** Ég er út genginn frá föðurnum og kominn í heiminn. Ég yfirgef heiminn aftur og fer til föðursins." **29** Lærisveinar hans sögðu: "Nú talar þú berum orðum og mælir enga líking. **30** Nú vitum vér, að þú veist allt og þarft eigi, að nokkur spyrji þig. Þess vegna trúum vér, að þú sért út genginn frá Guði." **31** Jesús svaraði þeim: "Trúið þér nú? **32** Sjá, sú stund kemur og er komin, að þér tvístrist hver til sín og skiljið mig einan eftir. Þó er ég ekki einn, því faðirinn er með mér. **33** Þetta hef ég talað við yður, svo að þér eigið frið í mér. Í heiminum hafið þér þrenging. En verið hughraustir. Ég hef sigrað heiminn."

17

1 Þetta talaði Jesús, hóf augu sín til himins og sagði: "Faðir, stundin er komin. Gjör son þinn dýrlegan, til þess að sonurinn gjöri þig dýrlegan. **2** Þú gafst honum vald yfir öllum mönnum, að hann gefi eilíft líf öllum þeim, sem þú hefur gefið honum. **3** En það er hið eilífa líf að þekkja þig, hinn eina sanna Guð, og þann sem þú sendir, Jesú Krist. **4** Ég hef gjört þig dýrlegan á jörðu með því að fullkomna það verk, sem þú fékkst mér að vinna. **5** Faðir, gjör mig nú dýrlegan hjá þér með þeirri dýrð, sem ég hafði

hjá þér, áður en heimur var til. **6** Ég hef opinberað nafn þitt þeim mönnum, sem þú gafst mér úr heiminum. Þeir voru þínir, og þú gafst mér þá, og þeir hafa varðveitt þitt orð. **7** Þeir vita nú, að allt, sem þú hefur gefið mér, er frá þér, **8** því ég hef flutt þeim þau orð, sem þú gafst mér. Þeir tóku við þeim og vita með sanni, að ég er frá þér út genginn, og trúá því, að þú hafir sent mig. **9** Ég bið fyrir þeim. Ég bið ekki fyrir heiminum, heldur fyrir þeim sem þú hefur gefið mér, því að þeir eru þínir, **10** og allt mitt er þitt og þitt er mitt. Í þeim er ég dýrlegur orðinn. **11** Ég er ekki lengur í heiminum. Þeir eru í heiminum, en ég kem til þín. Heilagi faðir, varðveit þá í þínu nafni, því nafni, sem þú hefur gefið mér, svo að þeir verði eitt eins og við. **12** Meðan ég var hjá þeim, varðveitti ég þá í nafni þínu, sem þú hefur gefið mér, og gætti þeirra, og enginn þeirra glataðist nema sonur glötunarinnar, svo að ritningin rættist. **13** Nú kem ég til þín. Þetta tala ég í heiminum, til þess að þeir eigi í sjálfum sér fögnuð minn fullkominn. **14** Ég hef gefið þeim orð þitt, og heimurinn hataði þá, af því að þeir eru ekki af heiminum, eins og ég er ekki af heiminum. **15** Ég bið ekki, að þú takir þá úr heiminum, heldur að þú varðveitir þá frá hinu illa. **16** Þeir eru ekki af heiminum, eins og ég er ekki af heiminum. **17** Helga þá í sannleikanum. Þitt orð er sannleikur. **18** Ég hef sent þá í heiminn, eins og þú sendir mig í heiminn. **19** Ég helga mig fyrir þá, svo að þeir séu einnig helgaðir í sannleika. **20** Ég bið ekki einungis fyrir þessum, heldur og fyrir þeim, sem á mig trúá fyrir orð þeirra, **21** að allir séu þeir eitt, eins og þú, faðir, ert í mér og ég í þér, svo séu þeir einnig í okkur, til þess að heimurinn trúi, að þú hefur sent mig. **22** Og ég hef gefið þeim þá dýrð, sem þú gafst mér, svo að þeir séu eitt, eins og við erum eitt, **23** ég í þeim og þú í mér, svo að þeir verði fullkomlega eitt, til þess að heimurinn viti, að þú hefur sent mig og að þú hefur elskað þá, eins og þú hefur elskað mig. **24** Faðir, ég vil að þeir, sem þú gafst mér, séu hjá mér, þar sem ég er, svo að þeir sjái dýrð mína, sem þú hefur gefið mér, af því að þú elskaðir mig fyrir grundvöllun heims. **25** Réttláti faðir, heimurinn þekkir þig ekki, en ég þekki þig, og þessir vita, að þú sendir mig. **26** Ég hef kunngjört þeim nafn þitt og mun kunngjöra, svo að kærleikur þinn, sem þú hefur auðsýnt mér, sé í þeim og ég sé í þeim."

1 Þegar Jesús hafði þetta mælt, fór hann út með lærisveinum sínum og yfir um lækinn Kedron. Þar var grasgarður, sem Jesús gekk inn í og lærisveinar hans. **2** Júdas, sem sveik hann, þekkti líka þennan stað, því Jesús og lærisveinar hans höfðu oft komið þar saman. **3** Júdas tók með sér flokk hermanna og verði frá æðstu prestum og faríseum. Þeir koma þar með blysum, lömpum og vopnum. **4** Jesús vissi allt, sem yfir hann mundi koma, gekk fram og sagði við þá: "Að hverjum leitið þér?" **5** Þeir svöruðu honum: "Að Jesú frá Nasaret." Hann segir við þá: "Ég er hann." En Júdas, sem sveik hann, stóð líka hjá þeim. **6** Þegar Jesús sagði við þá: "Ég er hann," hopuðu þeir á hæl og féllu til jarðar. **7** Þá spurði hann þá aftur: "Að hverjum leitið þér?" Þeir svöruðu: "Að Jesú frá Nasaret." **8** Jesús mælti: "Ég sagði yður, að ég væri hann. Ef þér leitið mín, þá lofið þessum að fara." **9** Þannig rættist orð hans, er hann hafði mælt: "Engum glataði ég af þeim, sem þú gafst mér." **10** Símon Pétur hafði sverð, brá því og hjó til þjóns æðsta prestsins og sneið af honum hægra eyrað. Þjónninn hét Malkus. **11** Þá sagði Jesús við Pétur: "Sting sverðinu í slíðrin. Á ég ekki að drekka kaleikinn, sem faðirinn hefur fengið mér?" **12** Hermennirnir, foringinn og varðmenn Gyðinga tóku nú Jesú höndum og bundu hann **13** og færðu hann fyrst til Annasar. Hann var tengdafaðir Kaífasar, sem var æðsti prestur það ár. **14** En Kaífas var sá sem gefið hafði Gyðingum það ráð, að betra væri, að einn maður dæi fyrir lýðinn. **15** Símon Pétur fylgdi Jesú og annar lærisveinn. Sá lærisveinn var kunnugur æðsta prestinum og fór með Jesú inn í hallargarð æðsta prestsins. **16** En Pétur stóð utan dyra. Hinn lærisveinninn, sem var kunnugur æðsta prestinum, kom út aftur, talaði við þernuna, sem dyra gætti, og fór inn með Pétur. **17** Þernan við dyrnar sagði þá við Pétur: "Ert þú ekki líka einn af lærisveinum þessa manns?" Hann sagði: "Ekki er ég það." **18** Þjónarnir og varðmennirnir höfðu kveikt kolaeld, því kalt var, og stóðu við hann og vermdu sig. Pétur stóð hjá þeim og ornaði sér. **19** Nú spurði æðsti presturinn Jesú um lærisveina hans og kenningu hans. **20** Jesús svaraði honum: "Ég hef talað opinskátt í áheyrn heimsins. Ég hef ætíð kennt í samkundunni og í

helgidóminum, þar sem allir Gyðingar safnast saman, en í leynum hef ég ekkert talað. **21** Hví spyr þú mig? Spyrðu þá, sem heyrt hafa, hvað ég hef við þá talað. Þeir vita hvað ég hef sagt." **22** Þegar Jesús sagði þetta, rak einn varðmaður, sem þar stóð, honum löðrung og sagði: "Svarar þú æðsta prestinum svona?" **23** Jesús svaraði honum: "Hafi ég illa mælt, þá sanna þú, að svo hafi verið, en hafi ég rétt að mæla, hví slær þú mig?" **24** Þá sendi Annas hann bundinn til Kaífasar æðsta prests. **25** En Símon Pétur stóð og vermdi sig. Hann var þá spurður: "Ert þú ekki líka einn af lærisveinum hans?" Hann neitaði því og sagði: "Ekki er ég það." **26** Þá sagði einn af þjónum æðsta prestsins, frændi þess, sem Pétur sneið af eyrað: "Sá ég þig ekki í grasgarðinum með honum?" **27** Aftur neitaði Pétur, og um leið gól hani. **28** Nú var Jesús fluttur frá Kaífasi til hallar landshöfðingjans. Það var snemma morguns. Gyðingar fóru ekki sjálfir inn í höllina, svo að þeir saurguðust ekki, heldur mættu neyta páskamáltíðar. **29** Pílatus kom út til þeirra og sagði: "Hvaða ákæru berið þér fram gegn þessum manni?" **30** Þeir svöruðu: "Ef þetta væri ekki illvirki, hefðum vér ekki selt hann þér í hendur." **31** Pílatus segir við þá: "Takið þér hann, og dæmið hann eftir yðar lögum." Gyðingar svöruðu: "Oss leyfist ekki að taka neinn af lífi." **32** Þannig rættist orð Jesú, þegar hann gaf til kynna, með hvaða hætti hann átti að deyja. **33** Pílatus gekk þá aftur inn í höllina, kallaði Jesú fyrir sig og sagði við hann: "Ert þú konungur Gyðinga?" **34** Jesús svaraði: "Mælir þú þetta af sjálfum þér, eða hafa aðrir sagt þér frá mér?" **35** Pílatus svaraði: "Er ég þá Gyðingur? Þjóð þín og æðstu prestarnir hafa selt þig mér í hendur. Hvað hefur þú gjört?" **36** Jesús svaraði: "Mitt ríki er ekki af þessum heimi. Væri mitt ríki af þessum heimi, hefðu þjónar mínir barist, svo ég yrði ekki framseldur Gyðingum. En nú er ríki mitt ekki þaðan." **37** Þá segir Pílatus við hann: "Þú ert þá konungur?" Jesús svaraði: "Rétt segir þú. Ég er konungur. Til þess er ég fæddur og til þess er ég kominn í heiminn, að ég beri sannleikanum vitni. Hver sem er af sannleikanum, heyrir mína rödd." **38** Pílatus segir við hann: "Hvað er sannleikur?" Að svo mæltu gekk hann aftur út til Gyðinga og sagði við þá: "Ég finn enga sök hjá honum. **39** Þér eruð vanir því, að ég gefi yður einn mann lausan á páskunum. Viljið þér nú, að ég gefi yður

lausan konung Gyðinga?" **40** Þeir hrópuðu á móti: "Ekki hann, heldur Barabbas." En Barabbas var ræningi.

19

1 Þá lét Pílatus taka Jesú og húðstrýkja hann. **2** Hermennirnir fléttuðu kórónu úr þyrnum og settu á höfuð honum og lögðu yfir hann purpurakápu. **3** Þeir gengu hver af öðrum fyrir hann og sögðu: "Sæll þú, konungur Gyðinga," og slógu hann í andlitið. **4** Pílatus gekk aftur út fyrir og sagði við þá: "Nú leiði ég hann út til yðar, svo að þér skiljið, að ég finn enga sök hjá honum." **5** Jesús kom þá út fyrir með þyrnikórónuna og í purpurakápunni. Pílatus segir við þá: "Sjáið manninn!" **6** Þegar æðstu prestarnir og verðirnir sáu hann, æptu þeir: "Krossfestu, krossfestu!" Pílatus sagði við þá: "Takið þér hann og krossfestið. Ég finn enga sök hjá honum." **7** Gyðingar svöruðu: "Vér höfum lögmál, og samkvæmt lögmálinu á hann að deyja, því hann hefur gjört sjálfan sig að Guðs syni." **8** Þegar Pílatus heyrði þessi orð, varð hann enn hræddari. **9** Hann fór aftur inn í höllina og segir við Jesú: "Hvaðan ertu?" En Jesús veitti honum ekkert svar. **10** Pílatus segir þá við hann: "Viltu ekki tala við mig? Veistu ekki, að ég hef vald til að láta þig lausan, og ég hef vald til að krossfesta þig?" **11** Jesús svaraði: "Þú hefur ekkert vald yfir mér, ef þér væri ekki gefið það að ofan. Fyrir því ber sá þyngri sök, sem hefur selt mig þér í hendur." **12** Eftir þetta reyndi Pílatus enn að láta hann lausan. En Gyðingar æptu: "Ef þú lætur hann lausan, ert þú ekki vinur keisarans. Hver sem gjörir sjálfan sig að konungi, rís á móti keisaranum." **13** Þegar Pílatus heyrði þessi orð, leiddi hann Jesú út og settist í dómstólinn á stað þeim, sem nefnist Steinhlað, á hebresku Gabbata. **14** Þá var aðfangadagur páska, um hádegi. Hann sagði við Gyðinga: "Sjáið þar konung yðar!" **15** Þá æptu þeir: "Burt með hann! Burt með hann! Krossfestu hann!" Pílatus segir við þá: "Á ég að krossfesta konung yðar?" Æðstu prestarnir svöruðu: "Vér höfum engan konung nema keisarann." **16** Þá seldi hann þeim hann í hendur, að hann yrði krossfestur. Þeir tóku þá við Jesú. **17** Og hann bar kross sinn og fór út til staðar, sem nefnist Hauskúpa, á hebresku Golgata.

18 Þar krossfestu þeir hann og með honum tvo aðra sinn til hvorrar handar; Jesús í miðið. **19** Pílatus hafði ritað yfirskrift og sett hana á krossinn. Þar stóð skrifað: JESÚS FRÁ NASARET, KONUNGUR GYÐINGA. **20** Margir Gyðingar lásu þessa yfirskrift, því staðurinn, þar sem Jesús var krossfestur, var nærri borginni, og þetta var ritað á hebresku, latínu og grísku. **21** Þá sögðu æðstu prestar Gyðinga við Pílatus: "Skrifaðu ekki ‚konungur Gyðinga‘, heldur að hann hafi sagt: ‚Ég er konungur Gyðinga‘." **22** Pílatus svaraði: "Það sem ég hef skrifað, það hef ég skrifað." **23** Þegar hermennirnir höfðu krossfest Jesú, tóku þeir klæði hans og skiptu í fjóra hluti, og fékk hver sinn hlut. Þeir tóku og kyrtilinn, en hann var saumlaus, ofinn í eitt ofan frá og niður úr. **24** Þeir sögðu því hver við annan: "Rífum hann ekki sundur, köstum heldur hlut um, hver skuli fá hann." Svo rættist ritningin: Þeir skiptu með sér klæðum mínum og köstuðu hlut um kyrtil minn. Þetta gjörðu hermennirnir. **25** En hjá krossi Jesú stóðu móðir hans og móðursystir, María, kona Klópa, og María Magdalena. **26** Þegar Jesús sá móður sína standa þar og lærisveininn, sem hann elskaði, segir hann við móður sína: "Kona, nú er hann sonur þinn." **27** Síðan sagði hann við lærisveininn: "Nú er hún móðir þín." Og frá þeirri stundu tók lærisveinninn hana heim til sín. **28** Jesús vissi, að allt var þegar fullkomnað. Þá sagði hann, til þess að ritningin rættist: "Mig þyrstir." **29** Þar stóð ker fullt af ediki. Þeir settu njarðarvött fylltan ediki á ísópslegg og báru að munni honum. **30** Þegar Jesús hafði fengið edikið, sagði hann: "Það er fullkomnað." Þá hneigði hann höfuðið og gaf upp andann. **31** Nú var aðfangadagur, og til þess að líkin væru ekki á krossunum hvíldardaginn, báðu Gyðingar Pílatus að láta brjóta fótleggi þeirra og taka líkin ofan, enda var mikil helgi þess hvíldardags. **32** Hermenn komu því og brutu fótleggi þeirra, sem með honum voru krossfestir, fyrst annars, svo hins. **33** Þegar þeir komu að Jesú og sáu, að hann var þegar dáinn, brutu þeir ekki fótleggi hans. **34** En einn af hermönnum stakk spjóti sínu í síðu hans, og rann jafnskjótt út blóð og vatn. **35** Sá er séð hefur, vitnar þetta, svo að þér trúið líka og vitnisburður hans er sannur. Og hann veit, að hann segir satt. **36** Þetta varð til þess, að ritningin rættist: "Ekkert bein hans skal brotið." **37** Og enn segir önnur ritning: "Þeir munu horfa til hans,

sem þeir stungu." **38** Jósef frá Arímaþeu, sem var lærisveinn Jesú, en á laun af ótta við Gyðinga, bað síðan Pílatus að mega taka ofan líkama Jesú. Pílatus leyfði það. Hann kom þá og tók ofan líkama hans. **39** Þar kom líka Nikódemus, er fyrrum hafði komið til hans um nótt, og hafði með sér blöndu af myrru og alóe, nær hundrað pundum. **40** Þeir tóku nú líkama Jesú og sveipuðu hann línblæjum með ilmjurtunum, eins og Gyðingar búa lík til greftrunar. **41** En á staðnum, þar sem hann var krossfestur, var grasgarður og í garðinum ný gröf, sem enginn hafði enn verið lagður í. **42** Þar lögðu þeir Jesú, því það var aðfangadagur Gyðinga, og gröfin var nærri.

20

1 Fyrsta dag vikunnar kemur María Magdalena til grafarinnar svo snemma, að enn var myrkur, og sér steininn tekinn frá gröfinni. **2** Hún hleypur því og kemur til Símonar Péturs og hins lærisveinsins, sem Jesús elskaði, og segir við þá: "Þeir hafa tekið Drottin úr gröfinni, og vér vitum ekki, hvar þeir hafa lagt hann." **3** Pétur fór þá út og hinn lærisveinninn, og þeir komu til grafarinnar. **4** Þeir hlupu báðir saman. En hinn lærisveinninn hljóp hraðar, fram úr Pétri, og kom á undan að gröfinni. **5** Hann laut inn og sá línblæjurnar liggjandi, en fór samt ekki inn. **6** Nú kom líka Símon Pétur á eftir honum og fór inn í gröfina. Hann sá línblæjurnar liggja þar **7** og sveitadúkinn, sem verið hafði um höfuð hans. Hann lá ekki með línblæjunum, heldur sér samanvafinn á öðrum stað. **8** Þá gekk einnig inn hinn lærisveinninn, sem komið hafði fyrr til grafarinnar. Hann sá og trúði. **9** Þeir höfðu ekki enn skilið ritninguna, að hann ætti að rísa upp frá dauðum. **10** Síðan fóru lærisveinarnir aftur heim til sín. **11** En María stóð úti fyrir gröfinni og grét. Grátandi laut hún inn í gröfina **12** og sá tvo engla í hvítum klæðum sitja þar sem líkami Jesú hafði legið, annan til höfða og hinn til fóta. **13** Þeir segja við hana: "Kona, hví grætur þú?" Hún svaraði: "Þeir hafa tekið brott Drottin minn, og ég veit ekki, hvar þeir hafa lagt hann." **14** Að svo mæltu snýr hún sér við og sér Jesú standa þar. En hún vissi ekki, að það var Jesús. **15** Jesús segir við hana: "Kona, hví grætur

þú? Að hverjum leitar þú?" Hún hélt, að hann væri grasgarðsvörðurinn, og sagði við hann: "Herra, ef þú hefur borið hann burt, þá segðu mér, hvar þú hefur lagt hann, svo að ég geti sótt hann." **16** Jesús segir við hana: "María!" Hún snýr sér að honum og segir á hebresku: "Rabbúní!" (Rabbúní þýðir meistari.) **17** Jesús segir við hana: "Snertu mig ekki! Ég er ekki enn stiginn upp til föður míns. En farðu til bræðra minna og seg þeim: „Ég stíg upp til föður míns og föður yðar, til Guðs míns og Guðs yðar.“"

18 María Magdalena kemur og boðar lærisveinunum: "Ég hef séð Drottin." Og hún flutti þeim það, sem hann hafði sagt henni. **19** Um kvöldið þennan fyrsta dag vikunnar voru lærisveinarnir saman og höfðu læst dyrum af ótta við Gyðinga. Þá kom Jesús, stóð mitt á meðal þeirra og sagði við þá: "Friður sé með yður!" **20** Þegar hann hafði þetta mælt, sýndi hann þeim hendur sínar og síðu. Lærisveinarnir urðu glaðir, er þeir sáu Drottin. **21** Þá sagði Jesús aftur við þá: "Friður sé með yður. Eins og faðirinn hefur sent mig, eins sendi ég yður." **22** Og er hann hafði sagt þetta, andaði hann á þá og sagði: "Meðtakið heilagan anda. **23** Ef þér fyrirgefið einhverjum syndirnar, eru þær fyrirgefnar. Ef þér synjið einhverjum fyrirgefningar, er þeim synjað." **24** En einn af þeim tólf, Tómas, nefndur tvíburi, var ekki með þeim, þegar Jesús kom. **25** Hinir lærisveinarnir sögðu honum: "Vér höfum séð Drottin." En hann svaraði: "Sjái ég ekki naglaförin í höndum hans og geti sett fingur minn í naglaförin og lagt hönd mína í síðu hans, mun ég alls ekki trúa." **26** Að viku liðinni voru lærisveinar hans aftur saman inni og Tómas með þeim. Dyrnar voru læstar. Þá kemur Jesús, stendur mitt á meðal þeirra og segir: "Friður sé með yður!" **27** Síðan segir hann við Tómas: "Kom hingað með fingur þinn og sjá hendur mínar, og kom með hönd þína og legg í síðu mína, og vertu ekki vantrúaður, vertu trúður." **28** Tómas svaraði: "Drottinn minn og Guð minn!" **29** Jesús segir við hann: "Þú trúir, af því þú hefur séð mig. Sælir eru þeir, sem hafa ekki séð og trúa þó." **30** Jesús gjörði einnig mörg önnur tákni í augsýn lærisveina sinna, sem eigi eru skráð á þessa bók. **31** En þetta er ritað til þess að þér trúið, að Jesús sé Kristur, sonur Guðs, og að þér í trúnni eigið líf í hans nafni.

1 Eftir þetta birtist Jesús lærisveinunum aftur og þá við Tíberíasvatn. Hann birtist þannig: **2** Þeir voru saman: Símon Pétur, Tómas, kallaður tvíburi, Natanael frá Kana í Galíleu, Sebedeussynirnir og tveir enn af lærisveinum hans. **3** Símon Pétur segir við þá: "Ég fer að fiska." Þeir segja við hann: "Vér komum líka með þér." Þeir fóru og stigu í bátinn. En þá nótt fengu þeir ekkert. **4** Þegar dagur rann, stóð Jesús á ströndinni. Lærisveinarnir vissu samt ekki, að það var Jesús. **5** Jesús segir við þá: "Drengir, hafið þér nokkurn fisk?" Þeir svöruðu: "Nei." **6** Hann sagði: "Kastið netinu hægra megin við bátinn, og þér munuð verða varir." Þeir köstuðu, og nú gátu þeir ekki dregið netið, svo mikill var fiskurinn. **7** Lærisveinninn, sem Jesús elskaði, segir við Pétur: "Þetta er Drottinn." Þegar Símon Pétur heyrði, að það væri Drottinn, brá hann yfir sig flík _ hann var fáklæddur _ og stökk út í vatnið. **8** En hinir lærisveinarnir komu á bátnum, enda voru þeir ekki lengra frá landi en svo sem tvö hundruð álnir, og drógu netið með fiskinum. **9** Þegar þeir stigu á land, sáu þeir fisk lagðan á glóðir og brauð. **10** Jesús segir við þá: "Komið með nokkuð af fiskinum, sem þér voruð að veiða." **11** Símon Pétur fór í bátinn og dró netið á land, fullt af stórum fiskum, eitt hundruð fimmtíu og þremur. Og netið rifnaði ekki, þótt þeir væru svo margir. **12** Jesús segir við þá: "Komið og matist." En enginn lærisveinanna dirfðist að spyrja hann: "Hver ert þú?" Enda vissu þeir, að það var Drottinn. **13** Jesús kemur og tekur brauðið og gefur þeim, svo og fiskinn. **14** Þetta var í þriðja sinn, sem Jesús birtist lærisveinum sínum upp risinn frá dauðum. **15** Þegar þeir höfðu matast, sagði Jesús við Símon Pétur: "Símon Jóhannesson, elskar þú mig meira en þessir?" Hann svarar: "Já, Drottinn, þú veist, að ég elska þig." Jesús segir við hann: "Gæt þú lamba minna." **16** Jesús sagði aftur við hann öðru sinni: "Símon Jóhannesson, elskar þú mig?" Hann svaraði: "Já, Drottinn, þú veist, að ég elska þig." Jesús segir við hann: "Ver hirðir sauða minna." **17** Hann segir við hann í þriðja sinn: "Símon Jóhannesson, elskar þú mig?" Pétur hryggðist við, að hann skyldi spyrja hann þriðja sinni: "Elskar þú mig?" Hann svaraði: "Drottinn, þú veist allt. Þú veist, að ég elska þig." Jesús

segir við hann: "Gæt þú sauða minna. **18** Sannlega, sannlega segi ég þér: Þegar þú varst ungur, bjóstu þig sjálfur og fórst hvert sem þú vildir, en þegar þú ert orðinn gamall, munt þú rétta út hendurnar, og annar býr þig og leiðir þig þangað sem þú vilt ekki." **19** Þetta sagði Jesús til að kynna, með hvílíkum dauðdaga Pétur mundi vegsama Guð. Og er hann hafði þetta mælt, sagði hann við hann: "Fylg þú mér." **20** Pétur sneri sér við og sá lærisveininn, sem Jesús elskaði, fylgja á eftir, þann hinn sama, sem hallaðist að brjósti hans við kvöldmáltíðina, og spurði: "Herra, hver er sá, sem svíkur þig?" **21** Þegar Pétur sér hann, segir hann við Jesú: "Drottinn, hvað um þennan?" **22** Jesús svarar: "Ef ég vil, að hann lifi, þangað til ég kem, hverju skiptir það þig? Fylg þú mér." **23** Því barst sá orðrómur út meðal bræðranna, að þessi lærisveinn mundi ekki deyja. En Jesús hafði ekki sagt Pétri, að hann mundi ekki deyja. Hann sagði: "Ef ég vil, að hann lifi, þangað til ég kem, hverju skiptir það þig?" **24** Þessi er lærisveinninn, sem vitnar um allt þetta og hefur skrifað þetta. Og vér vitum, að vitnisburður hans er sannur. **25** En margt er það annað, sem Jesús gjörði, og yrði það hvað eina upp skrifað, ætla ég, að öll veröldin mundi ekki rúma þær bækur, sem þá yrðu ritaðar.